

**IR-RAPPORT ANNWALI DWAR L-ATTIVITA-
JJET IFFINANZJATI MIS-SEBA', IT-TMIEN,
ID-DISA' U L-GHAXAR FOND EWROPEW
GHALL-IŻVILUPP (FEI)**

(2009/C 269/02)

Ir-Rapport Annwali dwar l-attivitajiet iffinanzjati mis-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEI)

WERREJ

	<i>Paragrafu</i>
Introduzzjoni	1-4
Il-Kapitolu II – L-implimentazzjoni tas-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI	5-8
L-implimentazzjoni finanzjarja	5-7
Ir-rapport annwali tal-Kummissjoni dwar il-ġestjoni finanzjarja tas-seba' sal-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp	8
Il-Kapitolu II – Id-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni mill-Qorti tal-Awdituri fuq il-FEI	9-56
Id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni mill-Qorti tal-Awdituri dwar is-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEI) għas-sena finanzjarja 2008	I-XII
Informazzjoni dwar id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni	9-49
L-ambitu u l-approċċ tal-verifika	9-12
L-affidabbiltà tal-kontijiet	13-15
Ir-regolarità tat-tranzazzjonijiet	16-26
Ir-Rapport ta' Attività Annwali u d-Dikjarazzjoni tad-Direttur Ġenerali tal-EuropeAid	27-32
L-effettività tas-sistemi	33-49
Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet	50-56

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

INTRODUZZJONI

1. Il-Fondi Ewropej għall-Iżvilupp (FEI) huma r-riżultat ta' konvenzjonijiet jew ftehimiet ⁽¹⁾ internazzjonali bejn il-Komunità u l-Istati Membri tagħha, minn naħa, u ċerti Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP), minn naħa l-oħra, u ta' Deċiżjonijiet tal-Kunsill dwar l-assocjazzjoni ta' pajjiżi u territorji lil hinn mix-xtut Ewropej (OCT).

2. Il-Kummissjoni għandha r-responsabbiltà għal u tiegħu l-inkarigu tal-ġestjoni tal-parti l-kbira tan-nefqa tal-FEI. Il-facilità ta' investiment tal-FEI giet ġestita kompletament mill-Bank Ewropew tal-Investment (BEI) mill-1 ta' April 2003. Din il-facilità mhix koperta mid-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tal-Qorti jew mill-proċedura ta' kwittanza tal-Parlament Ewropew ⁽²⁾ ⁽³⁾.

3. L-istruttura tal-FEI hija ppreżentata fid-**Dijagramma 1**. Il-FEI huma ġestiti skont arranġamenti differenti: il-modalitajiet ta' ġestjoni centralizzata, kongunta u decentralizzata ⁽⁴⁾. Fil-modalità ta' ġestjoni centralizzata, il-Kummissjoni gġesti proċeduri ta' għoti ta' kuntratti u pagamenti lill-benefiċjarji finali hija stess. Fil-modalità ta' ġestjoni kongunta, ċerti kompiti ta' implimentazzjoni huma fdati lill-organizzazzjonijiet internazzjonali bil-kundizzjoni li l-proċeduri ta' kontabilità, ta' verifika, ta' kontroll u ta' akkwist tal-organizzazzjonijiet joffru garanziji ekwivalenti għal standards aċċettati internazzjonalment. Fil-modalità ta' ġestjoni decentralizzata, il-ġestjoni ta' kuljum hija żgurata mill-Uffiċjal tal-Awtorizzazzjoni Nazzjonali (NAO) ⁽⁵⁾ ta' kull pajjiż benefiċjarju u mill-Kummissjoni (ara d-see **Dijagramma 2**). Huma responsabbli milli:

- a) jiċċekkjaw regolarment li l-operazzjonijiet ġew implimentati tajjeb;
- b) jiehdu miżuri xierqa biex jipprevjenu l-irregolaritajiet u n-nuqqas ta' konformità gravi ma' liġijiet u regolamenti u, jekk hemm bżonn, jifthu proċedimenti legali sabiex jirkupraw fondi li jkunu thallsu meta ma kinux dovuti.

⁽¹⁾ Il-Konvenzjoni ta' Yaoundé I tiddata mill-1964. Il-ftehim l-aktar reċenti (Cotonou) jiddata mit-23 ta' Ġunju 2000 u kien revedut fil-25 ta' Ġunju 2005.

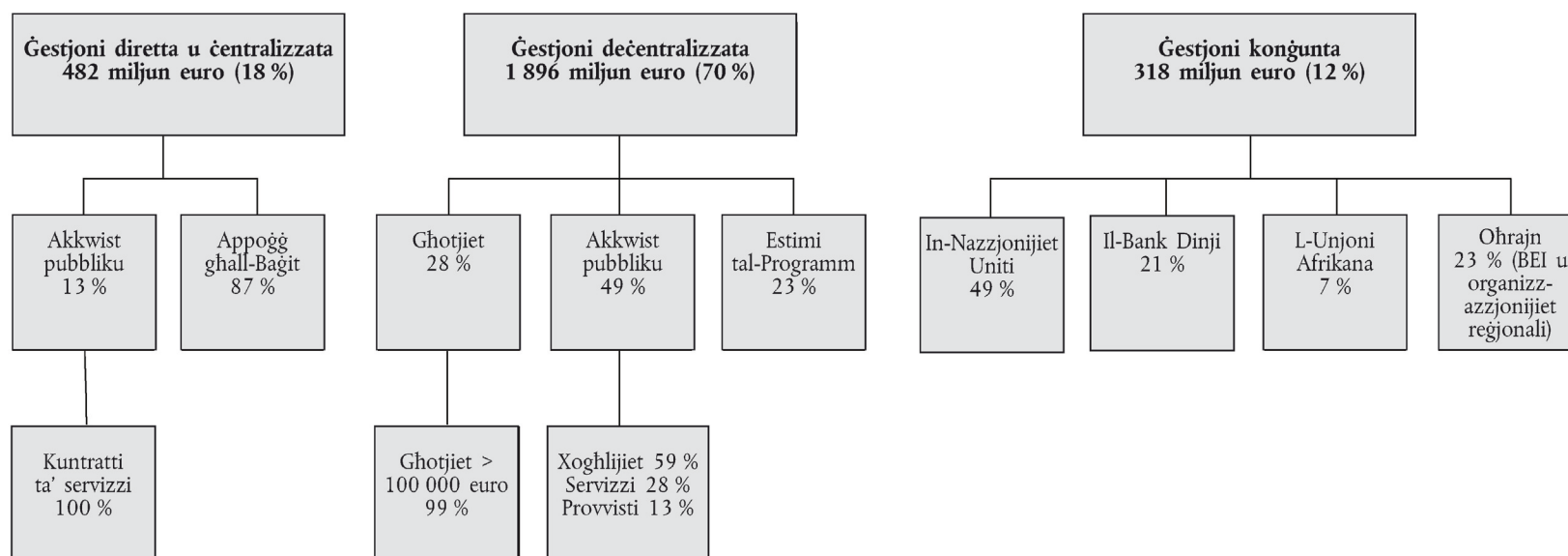
⁽²⁾ Ara l-Artikoli 118, 125 u 134 tar-Regolament Finanzjarju tat-18 ta' Frar 2008 applikabbli għall-ghaxar FEI (ĠU L 78, 19.3.2008. Fl-Opinjoni tagħha Nru 9/2007 dwar il-proposta għal dan ir-Regolament (ĠU C 23, 28.1.2008), il-Qorti enfasizzat illi dawn id-dispożizzjonijiet inaqqsu l-ambitu tal-poteri ta' kwittanza tal-Parlament Ewropew.

⁽³⁾ Ftehim tripartitiku bejn il-BEI, il-Kummissjoni u l-Qorti (l-Artikolu 134 tar-Regolament Finanzjarju tat-18 ta' Frar 2008 applikabbli għall-ghaxar FEI li hemm referenza għalih hawn fuq) jiffissa r-regoli għall-verifika ta' dawn l-operazzjonijiet mill-Qorti.

⁽⁴⁾ L-Artikoli 21 u 29 tar-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-ghaxar FEI.

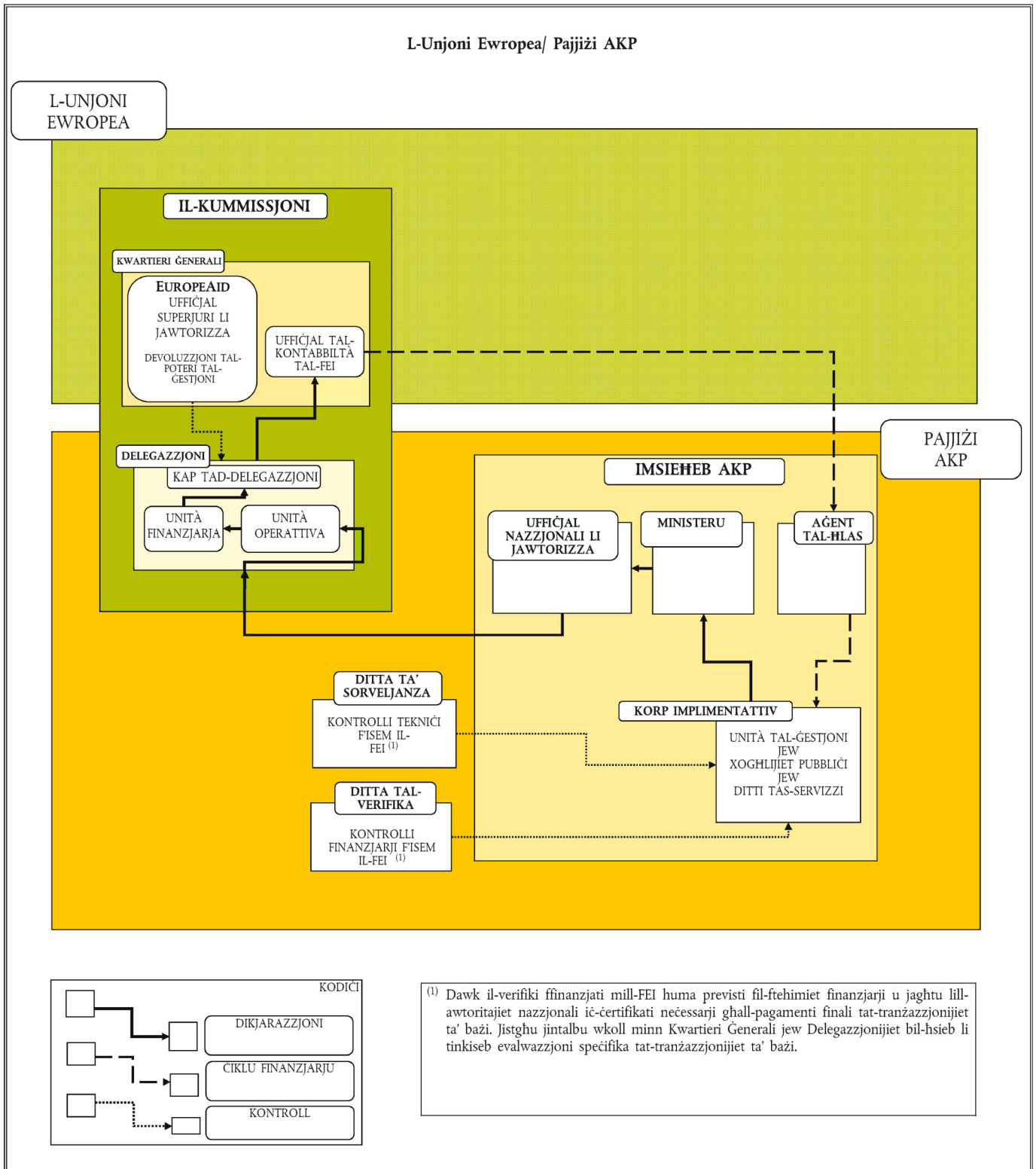
⁽⁵⁾ Il-Ftehim ta' Cotonou, l-Anness IV, l-Artikolu 35.

Dijagramma 1 — Struttura tal-FEI (skont il-valur tal-kuntratti)

Sors: Rapport ta' Attività Annwali tal-AIDCO għall-2008 (l-Anness 5 - Mudelli tal-Kontroll Intern).

Dijagramma 2 — Il-Prinċipji ta' ġestjoni decentralizzata

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

4. Fil-Kummissjoni, kważi l-programmi kollha tal-FEI huma ġestiti mill-Uffiċċju tal-Kooperazzjoni EuropeAid (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ EuropeAid), li huwa wkoll responsabbli għall-ġestjoni tal-parti l-kbira tan-nefqa tar-Relazzjonijiet Esterni u l-Iżvilupp ffinanzjata mill-Baġit Ġenerali tal-Unjoni Ewropea⁽⁶⁾. Parti żgħira tal-proġetti tal-FEI⁽⁷⁾ għandha x'taqsam mal-ghajnuna umanitarja u hija ġestita mid-Direttorat-Ġenerali għall-Għajnuna Umanitarja (DG ECHO).

IL-KAPITOLU I — L-IMPLIMENTAZZJONI TAS-SEBA', IT-TMIEN, ID-DISA' U L-GHAXAR FEI

L-implimentazzjoni finanzjarja

5. Fl-2008, is-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI kienu implimentati fl-istess waqt. L-Uffiċjal li Jawtorizza tal-FEI għalaq is-seba' FEI fil-31 ta' Awwissu 2008⁽⁸⁾. Fl-gheluq kienu thallsu 10 381 miljun euro (98,3 % tal-10 559 miljun euro allokati lil miżuri ta' ghajnuna). Il-bilanċ ta' 178 miljun euro kien trasferit lid-disa' FEI.

6. L-ghaxar FEI li jkopri l-perijodu mill-2008 sal-2013 u li jiddisponi għall-ghajnuna Komunitarja ta' 22 682 miljun euro dahal fis-sehh fl-1 ta' Lulju 2008. Minn dan l-ammont, 21 966 miljun euro huwa allokat lill-pajjiżi AKP, 286 miljun euro lil OCTs. Dawn l-ammonti jinkludu 1 500 miljun euro u 30 miljun euro lill-Facilità ta' Investiment ġestita mill-BEI għall-pajjiżi AKP u OCTs rispettivament. Fl-ahhar, 430 miljun euro huma previsti għan-nefqa tal-Kummissjoni għall-ipprogrammar u l-implimentazzjoni tal-FEI.

7. It-**Tabella 1** turi l-użu kumulattiv tar-rizorsi tal-FEI ġestiti mill-Kummissjoni u l-implimentazzjoni finanzjarja tagħhom. Il-**Grafiċi I u II** juru r-rizorsi kumulattivi u d-deċiżjonijiet kumulattivi skont is-settur ta' intervent. Fl-2008 l-previzjonijiet tal-implimentazzjoni finanzjarja ffixati mill-Kummissjoni għall-impenji globali, impenji individwali u pagamenti kollha nqabzu, u laħqu livelli rekord ta' impenji globali (4 723 miljun euro), impenji individwali (2 649 miljun euro) u pagamenti netti (3 143 miljun euro). Min-naħa dan huwa spjegat mill-fatt li l-implimentazzjoni tal-ghaxar FEI kellha bidu mgħagġel, u miż-zieda b'saħħitha fl-operazzjonijiet ta' appoġġ għall-baġit, b'impenji globali u pagamenti jlaħqu l- 2 583 miljun euro u 606 miljun euro rispettivament. Il-pagamenti pendenti żdiedu bi 15 %, li huwa raġonevoli meta wiehed iqis il-livell rekord ta' impenji milhuq matul is-sena. Fl-istess hin, pagamenti pendenti antiki jew reqdin naqsu bi 33 %.

5. *Fl-interess ta' tmexxija finanzjarja soda tal-EDF, il-Kummissjoni kompliet bl-isforzi tagħha li tagħlaq proġetti godda, u s-seba' EDF ingħalaq kif kien ipplanat fil-31 ta' Awwissu 2008.*

7. *Din is-sena l-Kummissjoni reġġet marret tajjeb hafna fejn jidhlu l-impenji u l-hlasijiet u fil-ġestjoni ta' ammonti li kienu għadhom pendenti. Dan iservi ta' prova li l-isforzi li saru fl-ahhar snin biex tithaffef l-implimentazzjoni tal-programmi taw il-frott.*

⁽⁶⁾ Ara l-Kapitolu 8 tar-Rapport Annwali tal-Qorti tal-Awdituri dwar l-implimentazzjoni tal-baġit dwar is-sena finanzjarja 2008.

⁽⁷⁾ Tirrappreżenta 0,6 % tal-pagamenti tal-2008.

⁽⁸⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni PE/2008/4803 tad-29.8.2008.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Ir-rapport annwali tal-Kummissjoni dwar il-ġestjoni finanzjarja tas-seba' sal-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp

8. Ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-ghaxar FEI ⁽⁹⁾ jehtieg lill-Kummissjoni li tirrapporta kull sena dwar il-ġestjoni finanzjarja tal-FEI. Fl-opinjoni tal-Qorti, ir-rapport dwar il-ġestjoni finanzjarja jipprezenta deskrizzjoni preċiża tal-kisba tal-oġġettivi operattivi tal-Kummissjoni għas-sena finanzjarja (b'mod partikolari fir-rigward tal-implimentazzjoni finanzjarja u tal-attivitajiet ta' kontroll), tas-sitwazzjoni finanzjarja u tal-grajjiet li kellhom influwenza kbira fuq l-attivitajiet li twettqu fl-2008.

⁽⁹⁾ L-Artikoli 118 u 124.

Tabella 1 — Użu kumulattiv tar-riżorsi tal-FEI fil-31 ta' Diċembru 2008

(miljun euro)

	Sitwazzjoni fi tmiem l-2007		Implimentazzjoni tal-baġit matul is-sena finanzjarja 2008					Sitwazzjoni fi tmiem l-2008					
	Ammont globali	Rata ta' implementazzjoni (%)	is-7 FEI	it-8 FEI	id-9 FEI	l-10 FEI	Ammont globali	Is-7 FEI Magħluq	it-8 FEI	id-9 FEI	l-10 FEI	Ammont globali (%)	Rata ta' implementazzjoni (%)
A — RIŻORSI (1)	37 328,7		- 765,0	- 53,4	725,4	21 260,1	21 167,1	0,0	10 785,9	16 631,8	21 260,1	48 677,7	
B — UŻU													
1. Impenji finanzjarji	37 279,4	99,9 %	- 765,0	- 53,4	774,7	4 766,4	4 722,7	0,0	10 785,8	16 631,8	4 766,4	32 184,1	66,1 %
2. Impenji legali individwali	32 046,0	85,8 %	- 699,2	54,6	3 163,2	130,4	2 649,1	0,0	10 539,2	14 207,4	130,4	2 649,1	51,1 %
3. Hlasijiet	26 700,0	71,5 %	- 522,8	323,1	3 253,0	89,8	3 143,1	0,0	9 928,6	10 006,7	89,8	20 025,1	41,1 %
C — Hlasijiet pendenti (B1-B3)	10 579,4	28,3 %						0,0	857,3	6 625,1	4 676,6	12 159,0	25,0 %
D — Bilanċ disponibbli (A-B1)	49,3	0,1 %						0,0	0,0	0,0	16 493,7	16 493,7	33,9 %

(1) Allokazzjonijiet inizjali għas-7, it-8, id-9 u l-10 FEI, interessi, riżorsi varji u trasferimenti minn FEI preċedenti.

(2) Bħala perċentwal tar-riżorsi.

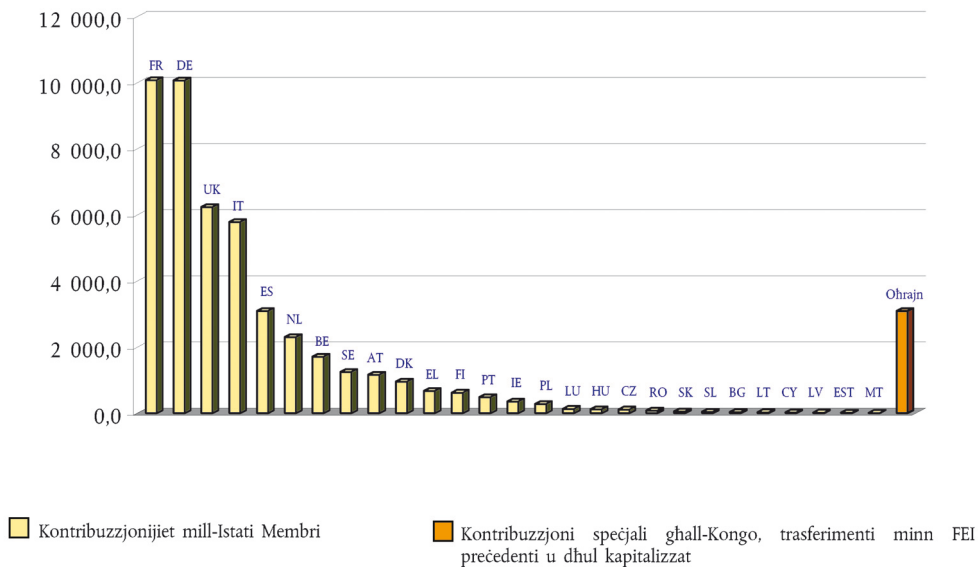
(3) Dawn il-figuri ma jinkludux ammont ta' 9 818 miljun euro għas-7 FEI li ngħalaq matul is-sena.

Sors: Il-Qorti tal-Awdituri, abbażi tar-Rapporti tal-FEI dwar l-implimentazzjoni finanzjarja u r-rendikonti Finanzjarji fil-31 ta' Diċembru 2008.

Grafiċi li juru t-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI fil-31 ta' Diċembru 2008

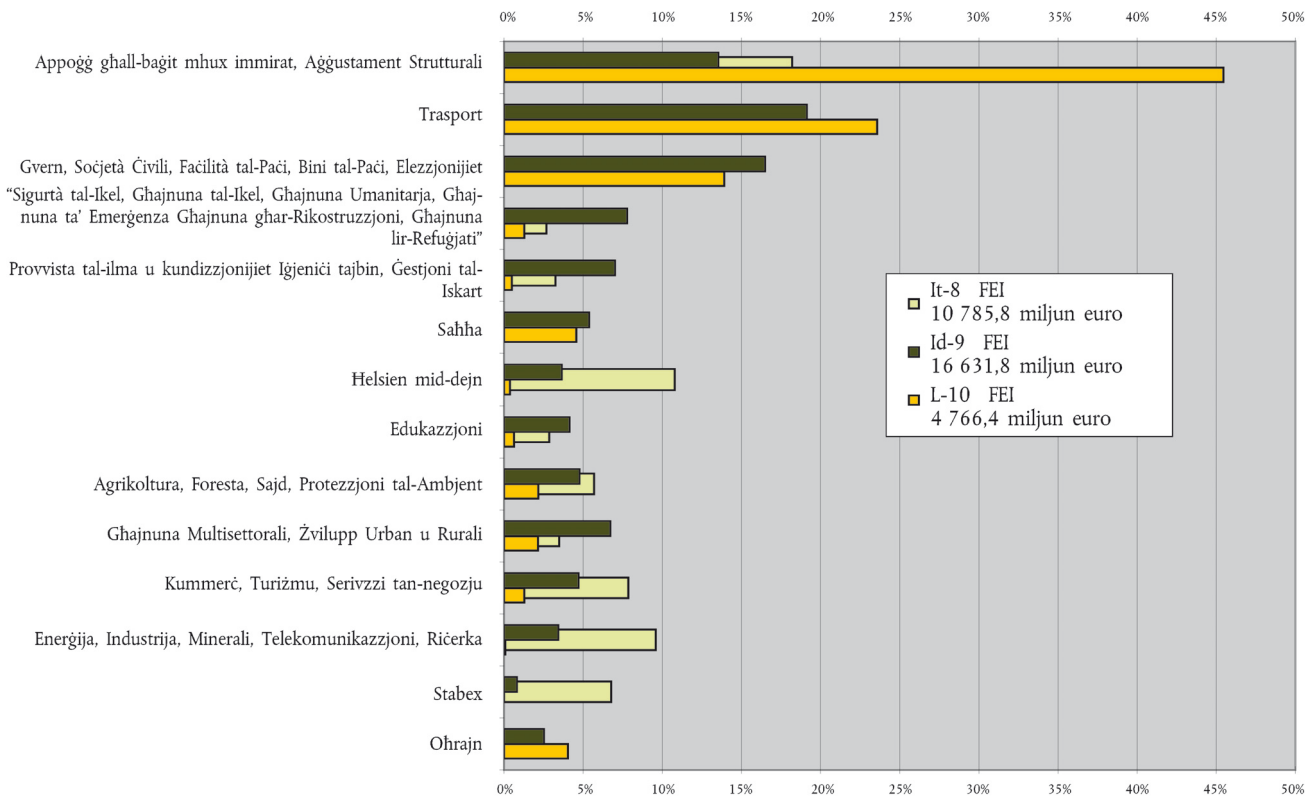
Grafika I: Riżorsi kumulattivi

Total = 48 677,73 miljun euro

Grafika II: Deċiżjonijiet kumulattivi

Total = 32 184,06 miljun euro ⁽¹⁾

sors: Il-Qorti tal-Awdituri, abbażi tad-data fis-sistema tal-kontabilità.

⁽¹⁾ Id-differenza bejn ir-riżorsi kumulattivi (48 677,73 miljun euro) u d-deċiżjonijiet kumulattivi (32 184,06 miljun euro), hija daqs il-bilanċ disponibbli li għandu jiġi allokat (16 493,67 miljun euro).

IL-KAPITOLU II — ID-DIKJARAZZJONI TA' ASSIGURAZZJONI MILL-QORTI TAL-AWDITURI FUQ IL-FEI

Id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni mill-Qorti tal-Awdituri dwar is-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEI) għas-sena finanzjarja 2008

I. Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 248 tat-Trattat il-Qorti vverifikat:

- a) il-“Kontijiet annwali finali tas-sena finanzjarja 2008 għas-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp” li jinkludu r-rendikonti finanzjarji konsolidati ⁽¹⁰⁾ u r-rapport konsolidat dwar l-implimentazzjoni tas-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI; u
- b) il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi fi hdan il-qafas legali tal-FEI fir-rigward tal-parti tar-riżorsi tal-FEI li l-Kummissjoni hija responsabbli mill-ġestjoni finanzjarja tagħha ⁽¹¹⁾.

Ir-responsabbiltà tal-manigment

II. Skont ir-Regolamenti Finanzjarji applikabbli għas-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI, il-manigment ⁽¹²⁾ huwa responsabbli mill-implimentazzjoni u l-preżentazzjoni ġusta tal-kontijiet annwali finali tal-FEI u mil-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi:

- a) Ir-responsabbiltà tal-manigment dwar il-kontijiet annwali finali tal-FEI tinkludi t-ffassil, l-implimentazzjoni u ż-żamma ta' kontroll intern rilevanti għall-preparazzjoni u l-preżentazzjoni ġusta ta' rendikonti finanzjarji li huma hielsa minn dikjarazzjoni żbaljata materjali, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żball, l-ghażla u l-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità xierqa, abbażi tar-regoli tal-kontabilità adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità tal-FEI ⁽¹³⁾, u l-kalkolu ta' stimi tal-kontabilità li huma raġonevoli fiċ-ċirkostanzi. Il-Kummissjoni tapprova l-kontijiet annwali finali tal-FEI.
- b) Il-mod li bih il-Kummissjoni thaddem ir-responsabbiltà tagħha għal-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi jiddependi fuq il-metodu ta' implimentazzjoni tal-FEI. Fil-każ ta' ġestjoni centralizzata diretta, il-kompiti ta' implimentazzjoni huma mwettqa mid-dipartimenti tal-Kummissjoni. Taht il-ġestjoni decentralizzata l-kompiti ta' implimentazzjoni huma ddelegati lil pajjizi terzi u taht il-ġestjoni centralizzata indiretta lil korpi oħrajn. Fil-każ ta' ġestjoni kongunta, il-kompiti ta' implimentazzjoni huma maqsuma bejn il-Kummissjoni u organizzazzjonijiet internazzjonali. Il-kompiti ta' implimentazzjoni għandhom jikkonformaw mal-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja tajba, li jehtieg tfassil, implimentazzjoni u żamma ta' kontroll intern effettiv u effiċjenti li jinkludi sorveljanza adegwata u miżuri xierqa biex jipprevnu l-irregolaritajiet u l-frodi u, jekk hemm bżonn, proċeduri legali biex jiġu rkuprati fondi mhallsa jew użati hażin. Ikun xi jkun il-metodu ta' implimentazzjoni applikat, il-Kummissjoni thaddan ir-responsabbiltà finali għal-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li l-kontijiet tal-FEI huma bbażati fuqhom.

⁽¹⁰⁾ Ir-rendikonti finanzjarji konsolidati jinkludu l-karta tal-bilanċ, ir-rendikont tar-riżultat ekonomiku, ir-rendikont tal-likwidità u t-tabella tal-partiti pagabbli lill-Fondi Ewropej għall-Iżvilupp. Ir-rendikonti finanzjarji u l-informazzjoni mogħtija mill-BEI mhumiex koperti minn din id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni (ara n-nota tal-qiegħ 11).

⁽¹¹⁾ Skont l-Artikoli 1 u 103(3) tar-Regolment Finanzjarju applikabbli għad-disa' FEI u l-Artikoli 2, 3, 4 u 125(3) tar-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-ghaxar FEI id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni ma testendix għall-parti tar-riżorsi tad-disa' u l-ghaxar FEI li huma ġestiti mill-BEI u li huwa responsabbli għalihom.

⁽¹²⁾ Fil-livell tal-Kummissjoni, il-manigment jinkludi l-Membri tal-Istituzzjoni, l-Uffiċjali li Jawtorizzaw b'delegazzjoni u b'subdelegazzjoni, l-Uffiċjal tal-Kontabilità u l-persunal prinċipali tal-unitajiet finanzjarji, tal-verifika jew tal-kontroll. Fil-livell tal-Istati Benefiċjarji, il-manigment jinkludi Uffiċjali Nazzjonali li Jawtorizzaw, l-Uffiċjali tal-Kontabilità, l-Aġenti tal-Pagament u l-persunal prinċipali tal-organizzazzjonijiet li jimplementaw.

⁽¹³⁾ Ir-regoli tal-kontabilità adottati mill-Uffiċjal tal-Kontabilità tal-FEI huma dedotti mill-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità tas-Settur Pubbliku (IPSAS) mahruġa mill-Federazzjoni Internazzjonali tal-Kontabilisti jew, fin-nuqqas tagħhom Standards Internazzjonali tal-Kontabilità (IAS)/Standards Internazzjonali tar-Rappurtar Finanzjarju (IFRS) mahruġa mill-Bord Internazzjonali tal-Istandards tal-Kontabilità. Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-“Rendikonti finanzjarji konsolidati” għas-sena finanzjarja 2008 huma ppreparati abbażi tar-regoli ta' kontabilità adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità tal-FEI, li jadattaw il-prinċipji tal-kontabilità bbażata fuq id-dovuti għall-ambjenti speċifiku tal-Komunitajiet, filwaqt li r-rapporti konsolidati dwar l-implimentazzjoni tal-FEI ikomplu jkunu bbażati primarjament fuq movimenti tal-flus kontanti.

Ir-responsabbiltà tal-awditur

III. Ir-responsabbiltà tal-Qorti hija li, abbażi tal-verifika tagħha, tagħti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet u l-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi. Il-Qorti wettqet il-verifika tagħha skont l-Istandards Internazzjonali tal-Verifika u l-Kodiċi tal-Etika tal-IFAC u l-INTOSAI. Dawn l-istandards jehtieġu li l-Qorti tippjana u twettaq il-verifika sabiex tikseb assigurazzjoni raġonevoli dwar jekk il-kontijiet annwali finali tal-FEI humiex hielsa minn żball materjali u dwar jekk it-tranzazzjonijiet ta' bażi, fit-totalità tagħhom, humiex legali u regolari.

IV. Fil-kuntest deskritt fil-paragrafu III, verifika tinvolvi t-tweġiq ta' proċeduri biex tinkiseb evidenza tal-verifika dwar l-ammonti u l-informazzjoni mogħtija fil-kontijiet finali konsolidati u l-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi. Il-proċeduri magħżula jiddependu fuq il-gudizzju tal-awditur, li jinkludi evalwazzjoni tar-riskji ta' dikjarazzjoni żbaljata materjali fil-kontijiet finali konsolidati u ta' nuqqas ta' konformità materjali tat-tranzazzjonijiet ta' bażi mar-rekwiżiti tal-qafas legali tal-FEI, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żball. Meta jagħmel dawk l-evalwazzjonijiet tar-riskju, l-awditur jikkunsidra kontroll intern rilevanti għall-preparazzjoni u l-preżentazzjoni ġusta tal-kontijiet finali konsolidati, u tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll implimentati biex jassiguraw il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi, sabiex jifasslu proċeduri tal-verifika li jixirqu ċ-ċirkostanzi. Verifika f'dan il-kuntest tinkludi wkoll evalwazzjoni ta' kemm hija xierqa l-politika tal-kontabilità użata u kemm huma raġonevoli l-kalkoli tal-kontabilità, kif ukoll evalwazzjoni tal-preżentazzjoni ġenerali tal-kontijiet finali konsolidati u r-rapporti ta' attività annwali.

V. Il-Qorti ma kisbitx l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha neċessarja dwar 10 pagamenti mehuda fil-kampjun li saru lil organizzazzjonijiet internazzjonali. Għal din ir-raġuni, il-Qorti mhix kapaċi tesprimi opinjoni dwar ir-regolarità tan-nefqa li tammonta għal 190 miljun euro, jew 6,7 % tan-nefqa annwali.

VI. Soġġetta għal-limitazzjoni msemmija fil-paragrafu V, il-Qorti tqis li l-evidenza tal-verifika miksuba hija biżżejjed u xierqa biex tipprovi bażi għad-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni tagħha.

Opinjoni dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet

VII. Fl-opinjoni tal-Qorti, il-kontijiet finali tas-seba', it-tmien, id-disa' u l-għaxar FEI jipprezentaw b'mod ġust, fl-aspetti materjali kollha, il-pożizzjoni finanzjarja tal-FEI fil-31 ta' Diċembru 2008, u r-riżultati tal-operazzjonijiet tagħhom u l-likwidità għas-sena finanzjarja li ntemmet dakinhar, skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Finanzjarju u r-regoli tal-kontabilità adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità.

VIII. Mingħajr ma tikkwalifika l-opinjoni espressa fil-paragrafu VII, il-Qorti tiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-metodu użat biex tistma l-provizjoni għall-ispejjeż imġarba mhux validu għal ċerti tipi ta' kuntratti u għad-deċiżjoni tal-Kummissjoni biex tiffinah mis-sena finanzjarja 2009 'l quddiem.

Opinjoni dwar il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-kontijiet

IX. Fl-opinjoni tal-Qorti, id-dhul u l-impenji tas-seba', it-tmien, id-disa' u l-għaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp għas-sena li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2008 kienu hielsa minn żball materjali.

X. Mingħajr ma tpoġġi f'diskussjoni l-opinjoni espressa fil-paragrafu IX, il-Qorti tiġbed l-attenzjoni għall-inċidenza għolja ta' żball mhux kwantifikabbli li seħhet fl-impenji ta' appoġġ għall-baġit għalkemm li mhix inkluża fl-istima tal-iżball totali.

XI. Fl-opinjoni tal-Qorti l-pagamenti mis-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar Fond Ewropew għall-Iżvilupp għas-sena li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2008 kienu milquta minn żball materjali.

XII. Il-Qorti identifikat titjib sinifikanti fis-sistemi ta' sorveljanza u ta' kontroll tal-Kummissjoni. Il-Qorti tinnota li hemm lok għal konkluzjonijiet aktar ċari dwar kif ir-riżultati tal-kontrolli varji jikkontribwixxu għall-assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali u biex itejbu t-fassil u/jew l-implimentazzjoni ta' ċerti sistemi. Il-Qorti tiġbed ukoll l-attenzjoni għall-bżonn li l-Kummissjoni tkompli ssegwi l-isforzi tagħha biex tissostanzja d-deċiżjonijiet tagħha dwar l-eligibbiltà tal-appoġġ għall-baġit. Dan jeħtieġ wirja strutturata u formalizzata li l-pajjiżi li jirċievu għandhom programm ta' riforma rilevanti.

Is-16 u s-17 ta' Settembru 2009

Vítor Manuel da Silva Caldeira

President

Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Informazzjoni dwar id-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni***L-ambitu u l-approċċ tal-verifika***

9. L-osservazzjonijiet dwar l-affidabbiltà tal-kontijiet tal-FEI, stabbiliti fil-paragrafi VII u VIII tad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni, huma bbażati fuq verifika tar-rendikonti finanzjarji konsolidati⁽¹⁴⁾ u r-rapport konsolidat dwar l-implimentazzjoni tas-seba', it-tmien, id-disa' u l-ghaxar FEI⁽¹⁵⁾. Il-verifika inklu diet firxa xierqa ta' proċeduri tal-verifika mfassla sabiex jeżaminaw, fuq bażi ta' test, l-evidenza relatata mal-ammonti u l-informazzjoni mogħtija. Hija inklu diet evalwazzjoni tal-prinċipji tal-kontabbiltà użati, l-estimi sinifikanti magħmula mill-manigment u l-preżentazzjoni ġenerali tal-kontijiet konsolidati.

10. L-osservazzjonijiet dwar ir-regolarità⁽¹⁶⁾ tat-tranzazzjonijiet imniżzla fil-paragrafi IX sa XII tad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni, huma bbażati fuq il-komponenti li ġejjin:

- a) ittestjar sostantiv ta' kampjun statistiku rappreżentattiv ta' 225 element, li jikkorrispondu għal 45 impenn finanzjarju u individwali legali u 180 pagament li saru lis-servizzi ċentrali u lid-Delegazzjonijiet tal-EuropeAid, li jinkludu 40 pagament bil-quddiem. Fejn kien neċessarju, l-organizzazzjonijiet implimentattivi ġew miżjura fuq il-post sabiex jiġu vverifikati pagamenti ta' bażi ddikjarati fir-rapporti finanzjarji jew fir-rendikonti tal-ispejjeż;
- b) evalwazzjoni tal-effettività tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll fis-servizzi ċentrali tal-EuropeAid u fid-Delegazzjonijiet, inkluż is-segwitu ta' osservazzjonijiet prinċipali tad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni preċedenti (ara l-**Annex 2**):
 - i) kontrolli *ex-ante* ta' kuntratti u pagamenti mill-uffiċjali li jawtorizzaw,
 - ii) monitoraġġ tal-organizzazzjonijiet implimentattivi,
 - iii) verifiki esterni,
 - iv) monitoraġġ tas-servizzi ċentrali tal-EuropeAid,
 - v) verifika interna;
- c) evalwazzjoni tar-Rapport ta' Attività Annwali u d-Dikjarazzjoni mid-Direttur Ġenerali tal-EuropeAid.

⁽¹⁴⁾ Ara l-Artikolu 122 tar-Regolament Finanzjarju tat-18 ta' Frar 2008 applikabbli għall-ghaxar FEI: ir-rendikonti finanzjarji għandhom jinkludu l-karta tal-bilanċ, ir-rendikont tar-riżultat ekonomiku, ir-rendikont tad-dhul u l-infiq tal-flus, u t-tabella tal-elementi pagabbli lill-FEI.

⁽¹⁵⁾ Ara l-Artikolu 123 tar-Regolament Finanzjarju tat-18 ta' Frar 2008 applikabbli għall-ghaxar FEI: ir-rapport dwar l-implimentazzjoni finanzjarja għandhom jinkludu tabelli li jiddeskrivu l-approprijazzjonijiet, l-impenji u l-pagamenti.

⁽¹⁶⁾ Għall-qosor, it-termimu "ir-regolarità tat-tranzazzjonijiet" jintuża tul ir-rapport biex jirrappreżenta "il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet ta' bażi".

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

11. Fil-kuntest tal-verifika, tmien pajjiżi saritilhom żjara fuq il-post sabiex titwettaq verifika dettaljata tat-tranzazzjonijiet: l-Angola, ir-Repubblika tal-Kongo, il-Malawi, il-Możambik u l-Mawritanja.

12. Il-verifika tal-Qorti inkludiet revizjoni tal-proċeduri fis-sehh fir-rigward tal-kontabilità u s-sorveljanza ta' ordnijiet ta' rkupru mahruġa.

L-affidabbiltà tal-kontijiet

13. Il-kontijiet annwali tal-2008 huma r-raba' sett ta' kontijiet ippreparati skont ir-regoli tal-kontabilità bbażata fuq id-dovuti. Il-Qorti indikat fir-Rapporti Annwali preċedenti tagħha li s-sistema ta' kontabilità tal-FEI ma kelliex il-karatteristiċi kollha neċessarji għal rappurtar effiċjenti u effettiv ta' informazzjoni ekonomika fuq bażi tad-dovuti, li żżid ir-riskju ta' żbalji tal-kontabilità riżultat tal-operazzjonijiet manwali estensivi mehtieġa biex *data* bbażata fuq il-flus kontanti tinbidel f'kontijiet annwali bbażati fuq id-dovuti. Iżda, minkejja dan ir-riskju, il-verifika tal-Qorti sabet li l-kontijiet kienu hielsa minn żball materjali.

14. Is-sistema l-ġdida ta' kontabilità bbażata fuq id-dovuti ABAC FED infetħet fi Frar 2009. Id-*data* operazzjonali, finanzjarja u tal-kontabilità kollha tal-FEI kienet trasferita fis-sistema l-ġdida. Dan għandu jkompli jsahha l-ambjent ta' kontabilità tal-FEI.

15. Il-kontijiet annwali fihom proviżjoni ta' 2 113-il miljun euro għall-ispejjeż imġarrba fil-perijodu ta' rappurtar iżda li għalihom ma kienet irċevuta ebda fattura fi tmiem is-sena. Din il-proviżjoni hija stmata abbażi ta' għadd ta' suppożizzjonijiet, b'mod partikolari l-linearità tan-nefqa tal-kuntratt. Kif imhabbar fir-risposta tagħha għar-Rapport Annwali tal-Qorti fuq il-FEI dwar is-sena finanzjarja 2007 ⁽¹⁷⁾, il-Kummissjoni wettqet studju li kkonferma li din is-suppożizzjoni mhix valida għal ċerti tipi ta' kuntratti. Kif indikat fin-Noti dwar il-kontijiet annwali, il-Kummissjoni ddeċidiet li tinfina l-metodu tagħha mis-sena finanzjarja 2009.

Ir-regolarità tat-tranzazzjonijiet

16. Il-karatteristiċi prinċipali u r-riżultati tal-ittestjar sostantiv ibbażat fuq il-kampjun huma ppreżentati fl-**Anness 1**.

Id-dhul

17. Il-verifika tal-Qorti tat-tranzazzjonijiet tad-dhul sabet li kienu hielsa minn żball materjali.

L-impenji tal-proġetti

18. Il-verifika tal-Qorti tal-impenji tal-proġetti sabet li kienu hielsa minn żball materjali.

13. L-introduzzjoni tas-sistema ġdida ta' kontabbiltà fl-2009 għelbet il-limitazzjonijiet li kellha fil-passat. Is-sistema l-ġdida għandha l-karatteristiċi kollha mehtieġa għal rappurtaġġ effiċjenti u effettiv ibbażat fuq id-dovuti. Fis-sena finanzjarja 2008, bħal fis-snin ta' qabel, l-ipproċessar manwali huwa soġġett għal kontrolli rigorużi sabiex jitnaqqsu r-riskji.

15. Sar studju biex tiġi vverifikata l-validità tal-metodu użat biex jiġi stmat il-provvediment għal fatturi riċevibbli. Dan wasal għall-konklużjoni li l-metodu kien validu fil-maġġoranza l-kbira tal-kazijiet. Fid-dawl tal-konklużjonijiet tal-istudju, il-Kummissjoni se tinfina l-metodu ta' għeluq għall-2009.

⁽¹⁷⁾ Il-paragrafu 17.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

L-impenji tal-appoġġ għall-baġit

19. Il-verifika tal-Qorti tal-impenji tal-appoġġ għall-baġit sabet li kienu milquta minn livell għoli ta' żbalji mhux kwantifikabbli. B'paragun mas-snin preċedenti l-Qorti sabet li l-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni tal-konformità mal-htigijiet tal-Ftehim ta' Cotonou qegħdin jitjiebu; din tintwera b'mod aktar strutturat u formalizzat, b'mod partikolari fil-Kuntratti tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju (MDG). Madanakollu, il-Qorti xorta sabet każijiet frekwenti fejn il-Kummissjoni ma wrixx b'mod strutturat u formalizzat li l-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi kienet trasparenti, responsabbli u effettiva biżżejjed (ara l-paragrafi 44 sa 46).

Il-pagamenti tal-proġetti

20. Il-verifika tal-Qorti ta' pagamenti bil-quddiem sabet li kienu hielsa minn żball materjali.

21. Minkejja l-intervent tal-Kummissjoni sabiex tiffacilita x-xogħol tal-verifika li għandu jitwettaq, il-Qorti ma kisbitx l-informazzjoni neċessarja kollha u d-dokumentazzjoni dwar 10 tranżazzjonijiet ġestiti mill-organizzazzjonijiet internazzjonali⁽¹⁸⁾. Il-Qorti għalhekk mhix f'pożizzjoni li tesprimi opinjoni dwar ir-regolarità ta' dawn it-tranżazzjonijiet. Il-Qorti tinnotta li min jivverifika, b'mandat mill-Kummissjoni biex iwettaq misjoni ta' verifikazzjoni f'wahda minn dawn l-organizzazzjonijiet⁽¹⁹⁾, kien irrapporta problema simili.

22. Il-verifika tal-Qorti żvelat livell materjali ta' żball li jolqot l-ammont ta' pagamenti vverifikati⁽²⁰⁾. Il-frekwenza u t-tipi ta' żbalji, u kif ukoll l-impatt ta' żbalji kwantifikabbli, huma ppreżentati fl-**Annexx 1** (il-**Parti 1, 1.3 u 1.4**).

23. It-tipi prinċipali ta' żbalji kwantifikabbli misjuba huwa dawn li ġejjin:

- a) ta' eliġibbiltà: nefqa mgarrba barra mill-perijodu ta' implementazzjoni, li teċċedi l-baġit awtorizzat, jew għandha x'taqsam ma' elementi ineliġibbli;
- b) ta' okkorrenza: nuqqas ta' fatturi jew dokumenti ta' sostenn oħrajn;
- c) ta' preċiżjoni: żbalji ta' kalkolu.

19. Il-Kummissjoni tilqa' tajjeb l-għarfien li nġhata mill-Qorti li l-isforzi kontinwi dejjem għaddejnin tagħha biex jitjiebu ċ-ċarezza u l-istruttura ta' l-eliġibbiltà ta' sostenn għall-baġit (l-Artikolu 61 tal-Ftehim) qed jagħtu riżultati li jidhru. L-attenzjoni tal-Kummissjoni hija fuq it-tkomplija tal-proċess ta' titjib fi sforz biex jiġi eliminat kull każ ta' ambigwiżà fl-evalwazzjonijiet tagħha. Dan għandu jinkiseb permezz ta' aktar irfinar fil-gwida għas-sostenn għall-baġit, bit-taħriġ u bil-promozzjoni tal-għarfien tal-importanza li l-eliġibbiltà tiġi ppruvata b'mod strutturat u formali.

Sabiex tkompli ttejjeb l-analiżi tagħha tal-kredibbiltà tal-programmi ta' riforma tal-benefiċjarji fl-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi, il-Kummissjoni qed tiżviluppa metodoloġija ta' evalwazzjoni biex tintuża mid-Delegazzjonijiet.

21. Il-Kummissjoni taqbel bis-siħ mat-talbiet tal-Qorti għall-informazzjoni. Hija tagħraf li fil-każ ta' żewġ organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw hames tranżazzjonijiet id-dokumentazzjoni mitluba waslet tard wisq minkejja l-intervent tal-Kummissjoni. Madankollu, dawn l-organizzazzjonijiet qegħdin ikunu dejjem aktar disposti li jikkooperaw. Il-Kummissjoni intant fakkret lil dawn l-organizzazzjonijiet bl-importanza li l-informazzjoni mitluba tingħata fil-hin minhabba l-iskandenzi qosra li l-Kummissjoni għandha fil-hidma tagħha.

22. Il-Kummissjoni stabbiliet sistema ta' kontroll ibbażata fuq ix-xogħol ta' awdituri esterni, superviżuri, kif ukoll kontrolli interni li ma jhallux li jsir, jew jiżvelaw u jikkoreġu hafna żbalji qabel ma jsiru l-hlasijiet. Wiehed irid jagħraf, madankollu, li xi Delegazzjonijiet ikollhom jaħdmu f'ċirkostanzi partikolarment diffiċli, kif kien il-każ fl-Angola li jiffirma parti mill-verifika tal-Qorti. Il-Kummissjoni tkompli ttejjeb is-sistema tagħha ta' kontroll, billi tfittex bilanċ xieraq fl-effettività tal-ispejjeż halli tipprovdni serhan il-moħħ raġjonevoli.

⁽¹⁸⁾ L-Unjoni Afrikana, il-Bank Dinji, l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha.

⁽¹⁹⁾ L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha.

⁽²⁰⁾ Il-Qorti tiffissa l-limitu ta' materjalità għal 2 %.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

24. L-izbalji mhux kwantifikabbli misjuba jikkonċernaw prinċipalment il-konformità ma' garanziji bankarji mitluba mil-ligi, it-tip ta' kuntratt użat, il-viżibilità tas-sostenn finanzjarju tal-FEI, l-approvazzjoni minn qabel ta' dokumenti tal-akkwist u l-iskadenzi kontrattwali għall-preżentazzjoni tar-rapporti finanzjarji.

25. Il-parti l-kbira tal-izbalji jmisshom instabu u ġew ikko-reguti mis-sorveljaturi lokali jew mill-uffiċjali li jawtorizzaw qabel mal-pagamenti ġew awtorizzati (ara l-paragrafi 33 u 34). Il-parti l-kbira tal-kazijiet ta' dokumentazzjoni ta' sostenn nieqsa għandhom x'jaqsmu mal-gheluq ta' proġetti antiki tas-seba' FEI fl-Angola, li kienu ġew implimentati f'perijodu ta' kunflitt bl-armi u inkwiet politiku. Il-kuntest diffiċli u t-tul ta' żmien minn meta ntemmu l-proġetti fisser li kien tassew diffiċli għad-Delegazzjoni, li fuq kollox ma kinitx responsabbli mill-ġestjoni ta' dawn il-proġetti, li tirkupra d-dokumenti ta' sostenn neċessarji kollha.

Il-Pagamenti tal-appoġġ għall-baġit

26. Il-verifika tal-Qorti tal-pagamenti tal-appoġġ għall-baġit sabet li kienu milquta minn livell għoli ta' żbalji mhux kwantifikabbli. Il-kazijiet misjuba jinkludu nuqqas ta' evidenza li t-trasferimenti ta' kambju barrani kienu ġew irreġistrati skont id-dispożizzjonijiet applikabbli, evalwazzjoni mill-Kummissjoni tal-konformità mal-kundizzjonijiet iffissati abbażi ta' data skaduta jew inkella evalwazzjonijiet li ma twettqux, analiżi insuffiċjenti ta' fatturi li jfixklu l-implimentazzjoni tal-programm ta' riforma tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-użu ta' perijodu ta' referenza hażin għall-evalwazzjoni tal-kisba tal-indikaturi (ara l-paragrafi 44 sa 46).

Ir-Rapport ta' Attività Annwali u d-Dikjarazzjoni tad-Direttur Ġenerali tal-EuropeAid

27. Fl-eżami tagħha tar-rapporti ta' attività annwali u tad-dikjarazzjonijiet tad-Direttur-Ġenerali tal-EuropeAid għas-sena finanzjarja 2008, il-Qorti evalwat il-punt safejn dawn jagħtu stampa ġusta (jiġifieri mingħajr distorsjonijiet sinifikanti) tal-effettività tal-proċeduri fis-sehh. B'mod partikolari, hija eżaminat jekk is-sistemi ta' sorveljanza u kontroll jagħtux l-assigurazzjoni meħtieġa f'dak li għandu x'jaqsam mar-regolarità tat-tranzazzjonijiet ikkonċernati.

24. Wara r-rakkomandazzjonijiet li saru mill-Qorti, il-Kummissjoni hadet miżuri biex tissikka l-verifiki dwar il-garanziji bankarji, u qed jiġu ffinalizzati struzzjonijiet godda dwar il-viżibilità. Il-punti l-oħra li tqajmu mill-Qorti huma marbuta hafna mal-implimentazzjonijiet tal-proġetti u għaldaqstant ma' restrizzjonijiet fuq il-post.

25. Hemm riskji speċifiċi fil-ġestjoni tal-kooperazzjoni fpajjiżi li huma affettwati minn diffikultajiet partikolari bħal ma huma gwerer, irvellijiet, eċċ., bħal ma kien il-każ fl-Angola. Id-daqs tal-problema ta' dokumentazzjoni nieqsa li nnutat il-Qorti fl-Angola m'għandu bl-ebda mod jitqies bħala r-regola ġenerali fil-ġestjoni kollha tal-kooperazzjoni fl-AKP, kif deher mir-riżultati eċċellenti fl-entitajiet l-oħra li saritilhom verifika.

26. Il-Kummissjoni tinnota li f'għadd ta' kazijiet dawn l-izbalji mhux kwantifikabbli saru minhabba nuqqas ta' ċarezza fi ftehimiet ta' ffinanzjar li kienu tfasslu qabel ma giet adottata l-aħhar gwida fl-2007. Ftehimiet ta' ffinanzjar aktar reċenti mfassla f'konformità mal-gwida tal-2007 huma strutturati aħjar. Hu mistenni li l-hlasijiet li saru abbażi ta' dawn il-ftehimiet l-aktar reċenti se jwasslu għal evalwazzjonijiet aktar ċari u għal tnaqqis sostanzjali fl-għadd ta' żbalji. Barra minn dan, il-Kummissjoni qed isseddaq għarfien wiesa' madwar is-servizzi tagħha tal-bżonn ta' approċċ aktar strukturat u formali fl-evalwazzjoni ta' hlasijiet għal sostenni għall-baġit.

B'żieda ma' dan, fi Frar 2009, il-Kummissjoni rrivediet iċ-ċirkwiti finanzjarji għal hlasijiet ta' sostenn għall-baġit biex issaħħah ir-rwol ta' verifika finanzjarja fil-proċess ta' approvazzjoni. Dan mistenni li jkompli jtejjeb ir-rigorożità tal-evalwazzjonijiet tal-pagamenti u għaldaqstant tal-konformità mal-kundizzjonijiet stipulati fil-ftehimiet ta' ffinanzjar.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

28. Kif indikat fil-paragrafu 4, il-missjoni tal-EuropeAid hija li timplimenta l-parti l-kbira tal-istrumenti ta' assistenza esterna⁽²¹⁾ ffinanzjati mill-Baġit Ġenerali tal-Komunità Ewropea u mill-FEI. Ir-rapport ta' attività annwali u d-dikjarazzjoni ma jagħmlux distinzjoni bejn il-Baġit Ġenerali u l-operazzjonijiet iffinanzjati mill-FEI, li jipprezentaw l-istess riskji inerenti u fil-biċċa l-kbira huma rregolati minn arrangamenti ta' implimentazzjoni simili. Għaldaqstant, jekk ma jiġix speċifikat mod ieħor, l-osservazzjonijiet tal-Qorti li jikkonċernaw ir-rapport ta' attività annwali u d-dikjarazzjoni, u kif ukoll is-sistemi ta' sorveljanza u kontroll, jirreferu għall-qasam kollu ta' responsabbiltà tal-EuropeAid.

29. Ir-rapport ta' attività annwali huwa konsistenti mas-sejbiet tal-Qorti dwar l-implimentazzjoni u r-riżultati tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll fis-seħh. B'paragun mas-snin preċedenti, il-Qorti tinnotta li l-kwalità tar-rapport ta' attività annwali tgiebet b'mod sinifikanti: huwa strutturat aħjar, b'mod aktar ċar u aktar informattiv, prinċipalment b'użu akbar ta' indikaturi kwantitattivi. Iżda, hemm ambitu għal konklużjonijiet aktar espliciti dwar kif ir-riżultati tal-varji kontrolli jikkontribwixxu għall-assigurazzjoni tad-Direttur-Ġenerali. Indikatur prinċipali biex jistma l-impatt finanzjarju tal-izbalji residwali wara li l-kontrolli *ex-ante* u *ex-post* kollha jkun ġew implimentati kieku jipprovdi wkoll lid-Direttur-Ġenerali b'bażi aktar b'saħħitha biex jiddetermina jekk dan jibqax taht il-kriterju ta' materjalità ffissat.

30. Ir-rapport ta' attività annwali jirreferi għal limitazzjonijiet sinifikanti tal-persunal⁽²²⁾. Il-proporzjon għoli ta' persunal ta' terminu qasir fis-servizzi ċentrali tal-EuropeAid u l-bdil marbut mar-reklutaġġ jingħad li jirriżultaw ftelf ta' memorja tal-istitutazzjoni, li għandu effetti dannużi fuq il-kontinwità u l-vizibbiltà tal-ġestjoni operattiva u fuq l-użu effiċjenti tar-riżorsi. Fid-Delegazzjonijiet, ir-rata ta' karigi battala hija pprezentata bħala għolja u għalhekk perikoluża u għandha tendenza li tiżdied.

29. Il-Kummissjoni tagħraf li bħala parti mill-isforzi kontinwi biex titjeb is-sistema ġenerali ta' kontroll intern, hemm bżonn ta' aktar hidma fejn tidhol l-arkitettura tas-sistemi ta' kontroll għal għajjnuna esterna u l-kontribuzzjoni ta' dawn għad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali. B'din l-intenzjoni, u f'rabta mal-hidma tal-Kummissjoni dwar ir-riskju tollerabbli, EuropeAid se tnedi aġġornament tal-istrategija tagħha ta' kontroll fl-2010.

30. Il-kwistjoni tal-bdil tal-persunal hija marbuta mar-restrizzjoni kkawżata mill-perjodu massimu ta' tliet snin għall-aġenti kontrattwali fi Brussell. Sabiex jonqos ir-riskju li tintilef il-memorja istituzjonali minhabba l-bdil tal-persunal, EuropeAid hadet għadd ta' miżuri: aġġornamenti, noti obbligatorji ta' hand-over fil-qafas tal-Istandards tal-Kontroll Intern, superviżjoni sistematika tal-Aġenti Kuntrattwali minn uffiċjali fid-Delegazzjoni.

⁽²¹⁾ Minbarra l-ghajjnuna ta' qabel l-adeżjoni, l-ghajjnuna lill-Balkani tal-Punent, l-ghajjnuna umanitarja, l-ghajjnuna makrofinanzjarja, il-Politika Barranija u ta' Sigurtà Komuni (CFSP) u l-Mekkanizmu ta' Reazzjoni Rapida.

⁽²²⁾ Il-paġna 43.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

31. Fir-Rapport Annwali tagħha dwar il-FEI għas-sena finanzjarja 2007 il-Qorti rrakkomandat li titwettaq revizzjoni biex jiġi evalwat jekk is-servizzi ċentrali tal-EuropeAid u d-Delegazzjonijiet għandhomx il-livell u t-tip ta' riżorsi umani mehtieġa biex jassiguraw il-kwalità tal-kontroll (23). Hija rrakkomandat ukoll li għandha tiġi żviluppata politika tar-riżorsi umani abbażi ta' analiżi tal-hila u tat-tagħrif mehtieġa fir-rigward tal-ġestjoni tal-appoġġ għall-baġit b'konsiderazzjoni għaž-żieda fl-importanza tiegħu (24).

32. Id-Direttur Ġenerali tal-EuropeAid jiddikjara li huwa kiseb assigurazzjoni raġonevoli illi l-proċeduri ta' kontroll fis-sehh jagħtu l-garanziji neċessarji dwar ir-regolarità tat-tranzazzjonijiet, filwaqt li l-verifika tal-Qorti kixfet livell materjali ta' żball. Il-Qorti sabet li, filwaqt li kompli jsir progress sinifikanti, l-effett ta' ċerti miżuri riċenti kien għadu mhux viżibbli kompletament fl-2008 u hemm lok għal titjib fit-tfassil jew l-implimentazzjoni ta' ċerti kontrolli (ara l-paragrafi 33 sa 43). Sommarju tar-riżultati tas-segwitu tal-Qorti tal-osservazzjonijiet prinċipali fid-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni jista' jinstab fl-**Anness 2**.

L-effettività tas-sistemi**Il-kontrolli ex-ante mill-uffiċjali li jawtorizzaw**

33. Il-Qorti evalwat li l-kontrolli ex-ante huma parzjalment effettivi biex isibu u jikkoreġu l-iżbalji, b'mod partikolari fir-rigward tal-kalkolu tal-ammonti ddikjarati, id-disponibbiltà tad-dokumenti ta' sostenn mehtieġa u l-konformità mar-regoli tal-akkwist. Kif indikat fil-paragrafu 25, l-iżbalji li nstabu fl-Angola huma minhabba ċirkustanzi eċċezzjonali u ma jpoġġux f'dis-kussjoni s-sistema ta' kontrolli ex-ante tad-Delegazzjoni.

31. F'sitwazzjoni fejn mhu se jkun hemm l-ebda żieda ta' postijiet fil-Kummissjoni sal-2013, EuropeAid qed tindirizza kwistjonijiet marbuta mal-persunal permezz ta' tliet elementi:

Evalwazzjoni dettaljata ta' dak li hemm bżonn abbażi ta' evalwazzjonijiet tal-ammont ta' xogħol li jsiru kull sena sew għas-sezzjoni ta' Operazzjoni u kif ukoll dik tal-Finanzi, Kuntratti u Verifika fid-Delegazzjonijiet. L-għażla u l-ingaġġ ta' persunal bi kwalifiki u hiliet li huma mehtieġa biex jilqgħu għall-htigijiet; il-bordijiet ta' għażla huma magħmula mis-servizzi kollha rilevanti ġeografiki u tematiċi; programm estensiv ta' taħriġ li jirrispondi għall-htigijiet preżenti ta' ġestjoni ta' għajjnuna esterna fid-Delegazzjoni u fil-kwartieri ġenerali.

Il-kandidati għal postijiet marbuta mas-sostenn għall-baġit jiġu eżaminati u magħzula abbażi ta' għarfien u hiliet ippruvati fejn jidhol is-sostenn għall-baġit. It-taħriġ dwar is-sostenn għall-baġit li nġhata f'dan il-qasam żdied minn 7 korsijiet disponibbli fl-2006 għal 14 fl-2007 u 24 fl-2008. Dan b'żieda ma' taħriġ fil-kwartieri ġenerali, fejn il-partecipazzjoni medja mid-Delegazzjonijiet hi ta' 40%. Jiġu wkoll organizzati seminars reġjonali kull sena għal dawk direttament involuti fis-sostenn għall-baġit.

32. EuropeAid fasslet il-kontrolli tagħha b'mod li jkopru ċ-ċiklu shih tal-proġetti multiannwali tagħha b'mod li tkun tista' tipprevjeni jew tiskopri u tikkoreġi l-biċċa l-kbira tal-iżbalji finanzjarji matul l-iżvolġiment normali tal-kontrolli tagħha. Il-kontroll tal-Kummissjoni ex-post jikkonfermaw — u jkomplu jnaqqsu — dan il-livell baxx ħafna ta' żball reżidwali, li jinforma d-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tad-Direttur-Ġenerali ta' EuropeAid.

Madankollu, il-Kummissjoni taċċetta li l-effetti ta' titjib riċenti fl-arkitektura ġenerali ta' kontroll ma kinux għadhom jidhru għal kollox fl-2008 u li għad hemm lok għal aktar titjib.

(23) Il-paragrafu 55(b).

(24) Il-paragrafu 56(f).

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Il-Monitoraġġ tal-organizzazzjonijiet implimentattivi

34. Bhal fis-snin preċedenti, instabu nuqqasijiet sinifikanti fil-proċeduri finanzjarji u l-kontrolli ta' organizzazzjonijiet implimentattivi, sorveljaturi u l-Uffiċjali Nazzjonali li Jawtorizzaw (NAOs):

- a) in-nuqqasijiet prinċipali fl-organizzazzjonijiet implimentattivi kienu proċeduri mhux xierqa dwar is-sostenn tad-dokumenti u s-sistemi ta' arkivjar u kontabilità li ma jizgurawx li n-nefqa hija rreġistrata u rrappurtata tajjeb;
- b) fxi każijiet, il-kwalità tal-kontrolli mwettqa mis-sorveljaturi fuq kuntratti ta' xogħol ma kinitx xierqa;
- c) in-nuqqas ta' kapacità jew appartenenza fil-parti l-kbira tas-servizzi tan-NAO tirriżulta f'kontrolli b'dokumentazzjoni fqira u ineffettivi.

35. B'mod ġenerali, id-Delegazzjonijiet kienu konxji minn dawn in-nuqqasijiet u l-affidabbiltà li kienu poġġew fuq dawn il-kontrolli kienet limitata. Huma kienu hadu wkoll miżuri xierqa biex jindirizzaw in-nuqqasijiet identifikati, b'mod partikolari billi htieġu verifiki mandatorji u verifikazzjonijiet tan-nefqa qabel l-gheluq finanzjarju tal-proġetti, billi kkummissjonaw verifiki tekniċi ta' kuntratti ta' xogħol għad-dejnin u billi taw assistenza teknika biex tissaħħah il-kapaċità tas-servizzi tan-NAO. Barra dan, fl-2008 l-EuropeAid beda xogħol immirat biex jipproduċi għodod ahjar ta' gwida u komunikazzjoni biex jindirizzaw nuqqasijiet rikorrenti identifikati fil-livell tal-benefiċjarji finali u tal-organizzazzjonijiet implimentattivi.

34. L-appoġġ lil organizzazzjonijiet li huma inkarigati bl-implimentazzjoni ta' proġetti ffinanzjati mill-EDF diġa huwa sinifikanti u jinkludi l-ġħoti ta' linji-gwida stampati, websajt miżmuma tajjeb tal-EuropeAid dwar il-finanzi u l-kuntratti, taħriġ fil-qasam u pariri fuq il-post mill-persunal tal-finanzi u l-kuntratti fid-Delegazzjonijiet. Fir-reġjun tal-AKP kien hemm 150 jum ta' taħriġ dwar finanzi u kuntratti u 20 taħriġ dwar il-verifika fil-qasam fl-2008 li fihom 94 % tal-postijiet ittiehdu minn persunal tal-UNV, ministeri tekniċi u persunal konness ma' proġetti.

- a) Il-Kummissjoni żviluppat għadd ta' strumenti ta' informazzjoni u ta' ġestjoni, immirati l-aktar lejn assistenti tekniċi (gwida speċifika), kif ukoll lejn NGOs (sar seminar fit-23 u l-24 ta' Marzu 2009 mal-grupp Concorde dwar dawn il-kwistjonijiet). Hija qed tkompli bl-isforzi tagħha biex fil-futur mhux imbiegħed tipprova għajmuna dwar il-ġestjoni finanzjarja lil organizzazzjonijiet benefiċjarji
- b) Il-Kummissjoni fasslet termini ta' referenza speċifiċi għall-verifika teknika tal-infrastruttura, li ilhom disponibbli għand id-delegazzjonijiet mill-2009.
- c) Kuntratt ġdid ta' taħriġ ġie ffirmat fl-2009 biex tiġi garantita l-kontinwità tat-taħriġ għas-servizzi tal-UNV. B'żieda ma' dan, ġew stabbiliti għadd kbir ta' programmi b'appoġġ għall-UNV sabiex tissaħħah il-kapaċità tagħhom.

35. Il-Kummissjoni tilqa' tajjeb l-istima li għamlet il-Qorti tal-miżuri mehuda mid-delegazzjonijiet biex jiġu indirizzati d-dgħufijiet identifikati fis-servizzi tal-UNV u tax-xogħol ta' appoġġ għall-benefiċjarji u l-organizzazzjonijiet li jimplementaw.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Il-verifiki esterni

36. Il-verifiki finanzjarji u tas-sistemi ta' proġetti qabel ma jsiru l-pagament finali huma komponenti prinċipali tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tal-EuropeAid⁽²⁵⁾. Ghalkemm ma kinux kompletament operattivi fl-2008, peress li dik kienet l-ewwel sena ta' implimentazzjoni, l-użu ta' termini ta' referenza godda standardizzati għal madwar żewġ terzi tal-verifiki mnedija u l-introduzzjoni ta' sistema ta' informazzjoni tal-ġestjoni (Verifika CRIS) huma passi importanti 'l quddiem biex jiżguraw rapportar aktar konsistenti minn awdituri u monitoraġġ xieraq ta' attivitajiet tal-verifika u analiżi tar-riżultati tal-verifika⁽²⁶⁾.

37. Il-verifika tal-Qorti sabet li d-Delegazzjonijiet ma kinux isegwu b'mod konsistenti l-linji gwida operattivi tal-EuropeAid meta jippreparaw il-pjan ta' verifika annwali tagħhom għall-2008 u li ma kienx ċar kif intgħażlu l-verifiki bbażati fuq ir-riskju u, għaldaqstant, il-punt safejn dawn jikkontribwixxu għall-assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali. Madankollu, il-EuropeAid huwa konxju hafna tal-bżonn li jagħmel titjib f'dan ir-rigward; ta' prijorità lill-Istandard tal-Kontroll Intern Nru 6 Ġestjoni tar-Riskju fil-Pjan ta' Ġestjoni Annwali tiegħu għall-2008 u ġew adottati għadd ta' azzjonijiet, b'mod partikolari t-taħriġ tal-persunal, biex tiġi assicurata implimentazzjoni effettiva ta' dan l-istandard.

38. Il-livell ta' implimentazzjoni tal-pjanijiet tal-verifika annwali kien baxx: 56 % tal-verifiki fil-pjan tal-verifika annwali għall-2008 ġew imnedija matul is-sena, l-oħrajn ġew posposti jew xi kultant annullati, u 67 % fil-pjan ta' verifika annwali għall-2007 tlestew sa tmiem l-2008. Dan huwa parzjalment minhabba ppjanar mhux xieraq tal-pjan tal-verifika annwali, it-tul tal-proċess tal-verifika u l-kapaċità limitata tad-Delegazzjonijiet biex jorganizzaw u jsegwu l-verifiki.

39. Minkejja li s-servizzi ċentrali tal-EuropeAid fakkru reptuttivament, hafna Delegazzjonijiet ma rreġistrawx id-data fil-Verifika CRIS b'mod komplet u f'waqtu, li jfixx l-utilità ta' din is-sistema. Il-linji gwida tal-EuropeAid ta' Novembru 2008 għall-manigiers tal-kompiti tal-verifika indirizzaw dan in-nuqqas.

⁽²⁵⁾ Il-verifiki jinkludu kemm verifiki tal-assigurazzjoni u kif ukoll tipi ta' inkarigi oħrajn, b'mod partikolari kontrolli tal-konformità (erba' pilastri) fuq il-kontabilità ta' organizzazzjonijiet internazzjonali, il-kontroll intern, il-verifika u l-proċeduri tal-akkwist ma' standards aċċettati internazzjonalment u missjonijiet ta' verifikazzjoni sussegwenti.

⁽²⁶⁾ Titjib aktar riċenti, li se jidhol fis-seħħ mill-2009, jikkonċerna proċess ta' ppjanar modifikat għall-pjan tal-verifika annwali u gwida ġdida għall-Manigiers tal-Kompitu tal-Verifika mahruġa f'Novembru 2008.

36. L-użu mifrux tat-termini ta' referenza standardizzati u ta' Verifika CRIS se jikkontribwixxu biex titjib il-konsistenza tal-kwalità tal-verifiki u l-konsolidazzjoni tar-riżultati tal-verifika.

37. Sabiex tiżdied il-konsistenza fil-kontribuzzjoni tad-Delegazzjonijiet għall-Pjan Annwali ta' Verifika, l-użu ta' format armonizzat se jsir obligatorju mill-PAV tal-2010. L-analiżi ta' riskju tipprevedi grad ta' flessibilità li huwa neċessarju f'kuntest ta' għajna esterna li huwa kumpless u dejjem iwarja. Madankollu, iridu jiġu rispettati prinċipji bażiċi fil-metodoloġija. Il-Kummissjoni temmen li dawn ir-reviżjonijiet se jżidu t-trasparenza u l-konsistenza tal-PAV.

38. Il-Kummissjoni għandha tishaq fuq il-progress kostanti li sar fl-implimentazzjoni tal-pjani annwali ta' verifika. Tabilhaqq, fl-2008 ġew finalizzati 455 verifika, li hija zieda ta' 35 % fuq l-2007 (337).

Sa minn Ġunju 2008, l-eżekuzzjoni tal-PAV giet monitorjata regolament mit-tmexxija ta' EuropeAid.

Is-servizzi ċentrali ta' EuropeAid se jkomplu jipprovdu assistenza lid-Delegazzjonijiet biex jitjeb l-ippjanar tagħhom tal-verifika. Fil-kuntest tal-preparazzjoni tal-PAV tal-2009, id-Delegazzjonijiet ġew mitluba jagħtu attenzjoni speċifika lejn id-disponibilità tar-riżorsi.

39. L-2008 kienet l-ewwel sena tal-użu obligatorju tal-Verifika CRIS. Kollox ma' kollox, il-Verifika CRIS giet użata kif suppost. Il-Kummissjoni tagħraf madankollu li jrid isir progress fl-upload fil-hin tad-Dokumenti.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Il-monitoraġġ mis-servizzi ċentrali tal-EuropeAid

40. Il-verifiki mehtieġa mis-servizzi ċentrali tal-EuropeAid skont il-ftehim ta' kuntratt qafas huma soġġetti għal reviżjoni tal-kwalità. Il-EuropeAid janalizza wkoll ir-riżultati ta' dawn il-verifiki u ssegwi s-sejbiet rikorrenti fil-livell tal-benefiċjarju finali u l-imsieħba implimentattivi, kif intqal fil-paragrafu 35. Huwa wettaq ukoll reviżjoni tal-kwalità fuq kampjun ta' verifiki mehtieġa mid-Delegazzjonijiet. L-ebda analiżi ġenerali tas-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-verifiki mehtieġa mid-Delegazzjonijiet għada ma twettqet.

41. L-introduzzjoni tal-Verifika Cris għandha tiġi milqugħa. Għad jonqsu jsir ċertu rfinar biex jippermetti evalwazzjoni tal-kopertura tal-verifika tan-nefqa u użu aktar effiċjenti ta' din is-sistema biex tingabar, tiġi analizzata u tittiehed azzjoni fuq is-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-verifika.

42. Fl-2008 s-servizzi ċentrali tal-EuropeAid wettqu tmien missjonijiet ta' monitoraġġ. Dawn il-missjonijiet kienu mfassla tajjeb u identifikaw rakkomandazzjonijiet rilevanti biex itejbu l-kontroll intern fid-Delegazzjonijiet eżaminati.

43. Kif indikat fir-Rapport Annwali tal-Qorti dwar il-FEI għas-sena finanzjarja 2007 ⁽²⁷⁾, is-sistema ta' kontrolli *ex-post* tat-tranzazzjonijiet ta' EuropeAid tippovdi mekkaniżmu effettiv għall-identifikazzjoni ta' żbalji ta' konformità li jolqtu t-tranzazzjonijiet iżda hija inqas effettiva biex tidentifika żbalji li għandhom impatt fuq l-ammont tal-pagament. Il-Qorti nnutat li, fir-rigward tal-operazzjonijiet tal-FEI, id-Direttorat responsabbli kien estenda l-ambitu ta' dawn il-kontrolli matul l-2008: huwa wettaq kontrolli sistematiċi fuq kampjun ta' dokumenti li jsostnu n-nefqa ddikjarata u fuq il-preċiżjoni tal-kalkoli dwar ir-reviżjonijiet tal-prezz. Barra dan, huwa introduċa segwitu ta' nofs is-sena tal-azzjonijiet mehuda mid-Delegazzjonijiet b'reazzjoni għas-sejbiet ta' dawn il-kontrolli. Dan it-tip ta' approċċ x'aktarx itejjeb ir-rilevanza u l-effettività tal-kontrolli *ex-post* tat-tranzazzjonijiet kemm f'dak li għandu x'jaqsam mal-eżami tar-regolarità tat-tranzazzjonijiet u kif ukoll f'dak li għandu x'jaqsam mal-evalwazzjoni tal-kwalità tal-kontrolli *ex-ante* imwettqa mill-uffiċjali li jawtorizzaw.

40. Sa mill-2009, is-servizzi ċentrali ta' EuropeAid se jiffokaw il-kontroll ta' kwalità tagħhom fuq rapporti ta' verifika fuq kuntratturi mhux ta' qafas. Barra minn dan, permezz ta' għadd ta' titjib li għandu jiġi inkorporat fil-Verifika CRIS se jkun ehfef li jiġu analizzati r-riżultati li jkollhom l-awdituri barra l-kuntratt ta' qafas.

41. Il-funzjonalitajiet tal-Verifika CRIS qegħdin jiġu mtejba l-hin kollu fi sforz biex isir l-ahjar użu mid-database.

43. Fejn jidhru kontrolli transazzjonali *ex post*, EuropeAid bħalissa qed tevalwa jekk il-kontrolli li saru mid-Direttorat responsabbli mill-pajjiżi tal-AKP jistgħux jiġu estiżi għal oqsma ohra ta' attivitajiet. Madankollu, dan se jkun soġġett għal allokkazzjonijiet ta' prijorità u għal restrizzjonijiet ta' riżorsi.

⁽²⁷⁾ Il-paragrafu 46.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

L-appoġġ għall-baġit

44. Il-Ftehim ta' Cotonou jgħid li l-appoġġ għall-baġit għandu jinghata fejn il-ġestjoni tan-nefqa pubblika tkun biżżejjed trasparenti, responsabbli u effettiva⁽²⁸⁾. Il-Kummissjoni tinterpreta din il-kundizzjoni b'mod dinamiku⁽²⁹⁾. Il-Kummissjoni tinterpreta din il-kundizzjoni b'mod dinamiku. Fl-opinjoni tagħha, in-nuqqasijiet li jaffettwaw il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi fiż-żmien tad-deċiżjoni ta' finanzjament ma jipprekludux it-tnedija ta' programm ta' għajjnuna mill-baġit, ladarba jeżisti impenn għar-riforma u r-riformi pjanati huma kkunsidrati bhala sodisfaċenti. Il-Parlament Ewropew staqsa dwar l-'interpretazzjoni dinamika' tal-Kummissjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà tal-appoġġ għall-baġit u qal li l-appoġġ għall-baġit għandu jsehh biss f'pajjiżi li diġà jissodisfaw standard minimu ta' ġestjoni kredibbli tal-finanzi pubbliċi⁽³⁰⁾.

45. Fir-Rapport Annwali tagħha dwar il-FEI għas-sena finanzjarja 2006⁽³¹⁾ u 2007⁽³²⁾, il-Qorti rrakkomandat li l-osservanza tal-Ftehim ta' Cotonou għandha tiġi pparagunata mar-reqwiziti ta' bażi. Il-Kummissjoni ma aċċettatx din ir-rakkomandazzjoni għax ikkunsidrat li mhux xieraq li jiġu ffixati standards minimi komuni biex jiġu applikati b'mod uniformi fil-pajjiżi kollha. Bhalma tenna l-Parlament Ewropew fir-rapport tiegħu dwar il-kwittanza għas-sena finanzjarja 2007⁽³³⁾, dan l-approċċ jagħti lill-Kummissjoni grad għoli ta' diskrezzjoni li għandu jiġi bbilanċjat bi grad ugwalment għoli ta' trasparenza. Kif intqal mill-Qorti fir-Rapport Speċjali tagħha Nru 2/2005 dwar l-appoġġ għall-baġit mill-FEI għall-pajjiżi AKP⁽³⁴⁾, dan jehtieg li l-evalwazzjoni tal-konformità mar-reqwiziti tal-Ftehim ta' Cotonou tiġi ppreżentata b'mod strutturat u formalizzat.

44. Il-Kummissjoni ġġustifikat b'mod estensiv dan l-approċċ li tevalwa l-eliġibbiltà għal sostenn għall-baġit bhala reazzjoni għall-pożizzjonijiet adottati mill-Qorti u mill-Parlament rispettivament. B'mod partikolari, l-ittra mill-Kummissarju Michel tad-9 ta' Jannar 2009 lill-Qorti, kopja lill-Parlament Ewropew, tfisser l-isfond iddet-taljat għall-pożizzjoni tal-Kummissjoni. Hija tenfasizza li l-approċċ tal-Kummissjoni huwa konformi ma' dak ta' donaturi oħra ċentrali (perez. l-Fond Monetarju Internazzjonali u l-Bank Dinji). Fl-istess hin, tinnota li approċċ ibbażat fuq standards minimi ma jkunx konsistenti mal-linji-gwida tal-OPCD dwar is-sostenn tar-riformi fil-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi, jew mal-prinċipji ta' Pariġi u ta' Akkra dwar l-effettività tal-għajjnuna.

45. Il-Kummissjoni tilqa' tajjeb u taċċetta t-talba li jkun hemm anki aktar trasparenza fit-trattament tas-sostenn għall-baġit. F'dan il-kuntest il-Kummissjoni qed tippromovi li tipprovdi kopertura aktar fil-fond ta' kwistjonijiet dwar is-sostenn għall-baġit frapporti annwali tal-futur dwar "Il-Linji ta' Politika tal-Komunità Ewropea dwar l-Iżvilupp u l-Assistenza Esterna u l-Implimentazzjoni tagħhom".

Il-Kummissjoni tagħraf li t-titjib jista' jsir billi jittiehed approċċ aktar strutturat u formalizzat lejn l-evalwazzjoni tal-eliġibbiltà għal sostenn għall-baġit, f'konformità mal-Ftehim ta' Cotonou. Il-Kummissjoni għalhekk tinsab fil-proċess li tkompli tirfina l-linji ta' gwida tagħha dwar is-sostenn għall-baġit biex issaħħah dan l-approċċ.

⁽²⁸⁾ L-Artikolu 61(2)(a).

⁽²⁹⁾ Ara l-paragrafi 28 u 29 tar-Rapport Speċjali Nru 2/2005 dwar l-għajjnuna mill-baġit tal-FEI lill-pajjiżi AKP (ĠU C 249, 7.10.2005).

⁽³⁰⁾ Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' April 2008 b'osservazzjonijiet li jagħmlu parti integrali mid-deċiżjoni dwar il-kwittanza fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-baġit tas-Sitt, is-Seba', it-Tmien u d-Disa' Fond Ewropew għall-Iżvilupp għas-sena finanzjarja 2006, il-paragrafu 32 (ĠU L 88, 31.3.2009).

⁽³¹⁾ Il-paragrafu 55 (ĠU C 259, 31.10.2007).

⁽³²⁾ Il-paragrafu 56(a) (ĠU C 286, 10.11.2008).

⁽³³⁾ Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' April 2009 b'osservazzjonijiet li jagħmlu parti integrali mid-deċiżjoni dwar il-kwittanza fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-baġit tas-Seba', it-Tmien u d-Disa' Fond Ewropew għall-Iżvilupp għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafi 46 u 47.

⁽³⁴⁾ Il-paragrafu 85.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

46. Kif intqal fir-Rapport Annwali tal-Qorti dwar il-FEI ghas-sena finanzjarja 2007 ⁽³⁵⁾ il-ftehimiet ta' finanzjament ta' programmi ta' sostenn tal-baġit taht id-disa' FEI ta' sikwit huma inkompleti u mhux ċari, u għalhekk ma jipprovdux qafas ċar biżżejjed biex titwettaq evalwazzjoni strutturata u formalizzata bħal din. Fl-2008 l-Qorti nnutat titjib sinifikanti fil-ftehimiet finanzjarji tal-programm tal-appoġġ għall-baġit iffinanzjati taht l-għaxar FEI. F'xi kazijiet hemm ambitu għal aktar titjib li-identifikazzjoni kemm ta' miżuri ta' prijorità tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi li għandhom jiġu implimentati mill-pajjiż li jirċievi u kif ukoll ta' informazzjoni biex jiċċekkjaw il-konformità mal-kundizzjonijiet miftehma.

Il-verifika interna

47. Il-Kapaċità tal-Verifika Interna (IAC) hadmet b'mod effettiv u b'konformità mal-objettiv primarju li tipprovdi lid-Direttur-Ġenerali b'assigurazzjoni dwar l-effettività u l-effiċjenza tal-proċessi tal-ġestjoni tar-riskju, tal-kontroll u tat-tmexxija interna fil-EuropeAid. Fl-opinjoni tal-IAC, ir-riżultati tax-xogħol imwettaq fl-2008 jindikaw li m'hemmx nuqqas sistematiku importanti li jista' jolqot b'mod negattiv il-hidma tas-sistema ta' kontroll intern kollha kemm hi. Il-Qorti tiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-verifika IAC ma setgħetx tikseb assigurazzjoni shiha fir-rigward tal-kapaċità tas-sistema CRIS-FEI li tipproduċi *data* b'informazzjoni dwar il-hidma affidabbli u preċiża minn Janjar 2009.

48. Is-servizz tal-verifika interna tal-Kummissjoni (IAS) wettaq verifika kongunta mal-IAC dwar il-proċeduri ta' ġestjoni finanzjarja tad-Direttorat responsabbli mill-pajjiżi AKP, dwar id-delegazzjonijiet devoluti tiegħu, u verifika oħra fuq l-irkupri ⁽³⁶⁾. Is-sejbiet tal-verifika huma bħal dawk tal-Qorti f'dak li għandu x'jaqsam mal-ġestjoni tal-garanziji bankarji (ara l-paragrafu 24), l-utilizzazzjoni tal-Verifika CRIS (ara l-paragrafu 39) u s-segwitu ċentralizzat ta' verifiki mehtieġa mid-Delegazzjonijiet (ara l-paragrafu 40).

49. L-IAS wettqet verifika ta' segwitu fuq l-implimentazzjoni tal-FAFA ⁽³⁷⁾. Huwa jikkonkludi li l-ambjent tal-kontroll għandu jissahhah, kemm fil-livell tal-imsieheb u kif ukoll fil-livell tal-proġett, b'mod partikolari billi titjeb il-koordinazzjoni u l-fehma mal-korpi tan-NU dwar kwestjonijiet ta' verifikazzjoni u assigurazzjoni.

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

46. Il-Kummissjoni tilqa' tajjeb l-għarfien tal-Qorti tat-titjib fi-ċarezza tal-ftehimiet riċenti dwar l-iffinanzjar. Fl-istess hin, il-Kummissjoni tagħraf ukoll li jistgħu jsiru aktar żviluppi u għalhekk qed tkompli tinfina l-linji-gwida tagħha sabiex tindirizza l-punti li qajmet il-Qorti fejn jidhol l-istabbiliment ta' aspettattivi ta' riforma ċari fil-qasam tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-monitoraġġ tal-progress f'dawn l-oqsma.

47. Meta kienet tlestiet il-verifika IAC, is-sistema l-ġdida CRIS kienet għadha fl-istadju li tiġi żviluppata. Madankollu, il-miżuri neċessarji kollha ttiehdu biex is-sistema tkun tista' tidda kmieni fl-2009. Il-migrazzjoni lejn is-sistema l-ġdida CRIS/ABAC saret skont il-pjan maħsub u l-operazzjonijiet bdew b'mod normali kmieni fl-2009.

49. Ir-rapport għaraf il-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-maġġoranza tar-rakkomandazzjonijiet. Il-kwistjoni tal-verifika ġiet diskussa fis-sitt laqgħa tal-FAFA fi Brussell (f'April 09). It-termini ta' referenza huma użati b'mod konsistenti mill-Kummissjoni matul il-missjonijiet ta' verifika fi shab tan-Nazzjonijiet Uniti.

⁽³⁵⁾ Il-paragrafu 27.

⁽³⁶⁾ Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill: Ir-Rapport Annwali lill-Awtorità ta' Kwittanza dwar il-verifiki interni mwettqa fl-2008 (COM(2009) 419 finali tal-5.8.2009).

⁽³⁷⁾ Ftehim Qafas Finanzjarju u Amministrattiv.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

50. Abbażi tax-xogħol tal-verifika tagħha, il-Qorti tikkonkludi li l-kontijiet tal-FEI għas-sena finanzjarja li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2008 jipprezentaw b'mod ġust, fl-aspetti materjali kollha, il-pożizzjoni finanzjarja tal-FEI u r-riżultati tal-operazzjonijiet u tal-likwidità tagħhom għas-sena li ntemmet, skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Finanzjarju u r-regoli tal-kontabilità adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità. Il-Qorti tiġbed l-attenzjoni għall-osservazzjoni fil-paragrafu 15 dwar il-provizjoni għall-ispejjeż imġarrba.

51. Minhabba ċ-ċirkustanzi deskritti fil-paragrafu 21, il-Qorti ma setgħetx tivverifika bis-shiħ l-10 pagamenti magħżula fil-kampjun li saru lil ċerti organizzazzjonijiet internazzjonali. Għalhekk, il-Qorti ma tistax tesprimi opinjoni dwar ir-regolarità tan-nefqa, li tammonta għal 190 miljun euro, jiġifieri 6,7 % tan-nefqa annwali.

52. Soġġetta għal-limitazzjoni msemmija fil-paragrafu preċedenti u abbażi tax-xogħol tal-verifika tagħha, il-Qorti tikkonkludi li għas-sena finanzjarja li ntemmet fil-31 ta' Diċembru 2008:

a) id-dhul u l-impenji tal-FEI kienu hielsa minn żball materjali;
u

b) il-pagamenti tal-FEI kienu milquta minn żball materjali. Ir-rata ta' żball l-aktar probabbli qiegħda bejn it-2 % u l-5 %.

53. Abbażi tax-xogħol tal-verifika tagħha, il-Qorti tikkonkludi li s-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tal-EuropeAid huma parzjalment effettivi biex jassiguraw ir-regolarità tal-pagamenti. L-**Annex I**, il-**Parti 2** tagħti harsa lejn l-evalwazzjoni tal-Qorti tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tal-EuropeAid ⁽³⁸⁾.

52.

b) Il-Kummissjoni trid tindika li r-rata generali ta' żbalji kienet affettwata b'mod qawwi hafna minn delegazzjoni waħda li kellha taħdem f'ambjent ta' wara kunflitt.

⁽³⁸⁾ Ara l-Kapitolu 8, Ghajnuna esterna, żvilupp u tkabbir, tar-Rapport Annwali tal-Qorti tal-Awdituri dwar l-implimentazzjoni tal-baġit għas-sena finanzjarja 2008 għal evalwazzjoni tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tad-DĠ ECHO.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

54. Fl-2008 EuropeAid kompli jagħmel titjib sinifikanti fis-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tiegħu. Huwa beda juża termini ta' referenza godda għall-verifiki u implimenta sistema ta' informazzjoni għall-ġestjoni, il-Verifika CRIS, li għandha ttejjeb il-kapaċità tal-EuropeAid biex jippjana u jissorvelja l-verifiki, u kif ukoll janalizza u jsegwi s-sejbiet tal-verifika u r-rakkomandazzjonijiet. Ir-Rapport ta' Attività Annwali huwa strutturat aħjar, huwa aktar ċar u informattiv, partikolarment minhabba użu akbar ta' indikaturi kwantitattivi. Hemm ambitu għal istruzzjonijiet aktar ċari dwar kif ir-riżultati tal-varji kontrolli jikkontribwixxu għall-assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali u biex jiġi żviluppat indikatur prinċipali biex jistma l-impatt finanzjarju tal-iżbalji residwali wara li l-kontrolli *ex-ante* u *ex-post* kollha jkunu ġew implimentati.

55. EuropeAid waqqaf strateġija tal-kontroll komprensiva u qiegħed isegwi l-isforzi tiegħu biex jassigura implimentazzjoni aktar effiċjenti u effettiva tal-kontrolli. Ir-rakkomandazzjonijiet li ġejjin għandhom ikunu kkunsidrati f'dan il-kuntest:

- a) il-kontrolli *ex-ante* għandhom jittejjbu billi jkun hemm fok akbar fuq ir-riskji prinċipali;
- b) għandhom jiġu ppreparati pjanijiet tal-verifika annwali abbażi ta' analiżi tar-riskju aktar strutturata u evalwazzjoni aktar realistika tar-riżorsi disponibbli għal dan il-għan;
- c) l-implimentazzjoni ta' pjanijiet tal-verifika annwali għandha tkun issorveljata mill-qrib matul is-sena sabiex jinstabu devjazzjonijiet sinifikanti u tittiehed azzjoni korrettiva f'waqtha;
- d) il-funzjonalitajiet tal-Verifika CRIS għandhom ikunu żviluppati biex jippermettu sorveljanza aktar effiċjenti u effettiva tal-attivitajiet tal-verifika kif ukoll analiżi u segwitu tas-sejbiet tal-verifika u r-rakkomandazzjonijiet;

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

54. Il-Kummissjoni taġraf li bħala parti mill-isforzi kontinwi biex tittejjeb is-sistema ġenerali ta' kontroll intern, hemm bżonn ta' aktar hidma fejn tidhol l-arkitektura tas-sistemi ta' kontroll għal għajjnuna esterna u l-kontribuzzjoni ta' dawn għad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali. B'din l-intenzjoni, u f'rabta mal-hidma tal-Kummissjoni dwar ir-riskju tollerabbli, EuropeAid se niedi aġġornament tal-istrateġija tagħha ta' kontroll fl-2010.

55.

- a) Kontrolli *ex-ante* ta' kull transazzjoni, waħda waħda, qabel ma tkun awtorizzata hija l-mekkanizmu ta' assikurazzjoni primarju biex kolloxx jimxi skont ir-regoli. Kontrolli *ex-ante* huma importanti peress li dawn iwarribu l-iżbalji u jevitaw il-htieġa ta' azzjoni korrettiva *ex-post*. Il-livell ta' riskju jittiehed f'kunsiderazzjoni fil-kontrolli li jsiru. EuropeAid implimentat għadd ta' miżuri b'mod partikolari fejn jidhol it-taħriġ sabiex tiegħu f'kunsiderazzjoni aħjar ir-riskji rikorrenti.
- b) L-analiżi ta' riskju li għandha ssir bi thejġija għall-Pjan Annwali ta' Verifika tipprevedi grad ta' flessibilità li huwa neċessarju f'kuntest ta' għajjnuna esterna li huwa kumpless u dejjem iwarja. Madankollu, iridu jiġu rispettati prinċipji bażiċi fil-metodoloġija. Fil-kuntest tal-preparazzjoni tal-PAV tal-2009, id-Delegazzjonijiet ġew mitluba jagħtu attenzjoni speċifika lejn id-disponibilità tar-riżorsi.
- c) Sa minn Ġuġu 2008, l-eżekuzzjoni tal-PAV giet monitorjata regolarment mit-tmexxija ta' EuropeAid. Bil-qsim tal-implimentazzjoni skont iż-żona ġeografika u skont il-kwartieri/Delegazzjonijiet tkun tista' tittiehed azzjoni korrettiva xierqa.
- d) Il-Verifika CRIS qed tittejjeb fuq bażi regolari. Perezempju, mill-bidu tal-2009, kull verifika li saret bil-CRIS hija awtomatikament marbuta ma' numru tal-Verifika CRIS, li bih jiġi komplut il-proċess ta' reġistrazzjoni fil-Verifika CRIS. Titjib ieħor huwa pplanat għax-xhur li ġejjin, bħal reġistrazzjoni aktar preċiża tar-riżultati tal-verifiki, u ta' nefqa ineligibbli.

L-OSSERVAZZJONIJIET TAL-QORTI

IR-RISPOSTI MILL-KUMMISSJONI

- e) il-EuropeAid għandu jassigura li d-Delegazzjonijiet jirre-
gistraw id-data fil-Verifika CRIS b'mod komprensiv u
f'waqtu;
- f) fid-dawl tar-riżultati tal-approċċ adottat mid-Direttorat
responsabbli mill-pajjiżi AKP, il-EuropeAid għandu
jwettaq revizzjoni tas-sistema ta' kontroll *ex-post* bil-
hsieb li jiġi evalwat il-bżonn u l-vijabbiltà ta' estensjoni fl-
ambitu ta' tali kontrolli.

56. F'dak li għandu x'jaqsam mal-appoġġ għall-baġit, il-
Qorti tirrakkomanda li l-EuropeAid:

- a) isegwi l-isforzi tiegħu biex isostni d-deċiżjonijiet tiegħu
dwar l-eligibbiltà tal-appoġġ għall-baġit billi juri b'mod
strutturat u formali li l-pajjiż li jirċievi għandu programm
ta' riforma rilevanti biex jindirizza n-nuqqasijiet kollha sini-
fikanti fuq skeda ta' żmien prevedibbli u li jkun hemm
impenn min-naha tal-pajjiż biex jimplementah;
- b) jiżgura li l-ftehimiet ta' finanzjament kollha futuri jagħtu
bażi komprensiva u ċara għall-evalwazzjoni tal-konformità
mal-kundizzjonijiet ta' pagament.

- e) *Fil-bidu tal-2008, intbagħtet nota istruttiva mid-Direttur-
Ġenerali li biha talab lis-servizzi kkonċernati (kwartieri u Dele-
gazzjonijiet) biex idahhlu l-verifiki kollha fil-Verifika CRIS.
Dan kien monitorat fl-2009 u l-unitajiet responsabbli b'mod
regolari fakkru lill-Managers tal-Kompiti tal-Verifika b'dan l-
obbligu.*
- f) *Fejn jidhlu kontrolli transazzjonali ex post, EuropeAid bhalissa
qed tevalwa jekk il-kontrolli li saru mid-Direttorat responsabbli
mill-pajjiżi tal-AKP jistgħux jiġu estenzi għal Direttorati oħra.
Madankollu, dan se jkun soġġett għal allokazzjonijiet ta' prijori-
tà u għal restrizzjonijiet ta' riżorsi.*

56.

- a) *Il-Kummissjoni taqbel u qed tkompli ttrivedi l-linji ta' gwida
tagħha biex tindirizza dan il-punt. Hu mistenni li dan ikun
lest sa tmiem l-2009. Il-Kummissjoni behsiebha wkoll li tkompli
ttejjeb it-trasparenza tas-sostenn tagħha għall-baġit billi ttejjeb is-
sistema tagħha ta' kif tirrapporta.*
- b) *Il-Kummissjoni qed tkompli ttrivedi l-linji ta' gwida tagħha biex
tindirizza dan il-punt. Hu mistenni li dan ikun lest sa tmiem l-
2009.*

ANNEX 1

IL-PARTI 1: KARATTERISTIĊI PRINĊIPALI TAL-ITTESTJAR TAT-TRANŻAZZJONIJIET IBBAŻAT FUQ IL-KAMPJUN

1.1 — Daqs tal-kampjun

Sena	Għadd ta' Impenji ttestjati	Għadd ta' tranżazzjonijiet ta' Hlas ittestjati
2008	45	170
2007	60	148

1.2 — Struttura tal-kampjun

Perċentwal ta' tranżazzjonijiet ittestjati li kienu	2008			2007
	Proġetti	Appoġġ għall-baġit	TOTAL	
Impenji				
Impenji globali	33 %	22 %	56 %	50 %
Impenji legali individwali	44 %	0 %	44 %	50 %
Total	78 %	22 %	100 %	100 %
Hlasijiet				
Hlasijiet Bil-quddiem	24 %	0 %	24 %	0 %
Interim/finali	65 %	12 %	76 %	100 %
Total	88 %	12 %	100 %	100 %

1.3 — Il-frekwenza u l-impatt meqjus ta' żbalji fil-kampjun ta' pagamenti interim/finali

Żbalji	2008			2007
	Proġetti	Appoġġ għall-baġit	TOTAL	
Frekwenza tal-iżball:	25 % {27}	40 % {8}	27 % {35}	37 % {55}
Frekwenza tal-iżbalji kwantifikabbli:	38 % {15}	9 % {1}	31 % {16}	53 % {31}
Impatt tal-iżbalji kwantifikabbli: Ir-rata tal-żball l-aktar probabbli li taqa' fil-firxa (*)	Bejn 2 % u 5 %	Taht it-2 %	Bejn 2 % u 5 %	Bejn 2 % u 5 %

(*) Il-Qorti tiddistingwi tliet firxiet għar-rata ta' żball l-aktar probabbli: taht it-2%, bejn 2 % u 5 %, 'il fuq minn 5 %.
Il-ċifri fil-parenteżi {} huma numri assoluti.

1.4 — Tipi ta' żbalji fil-kampjun ta' hlasijiet interim/finali

Perċentwal ta' żbalji fit-tranżazzjonijiet ittestjati li jikkonċernaw	2008			2007
	Proġetti	Appoġġ għall-baġit	TOTAL	
Żbalji kwantifikabbli				
Ta' eligibbiltà	47 %	0 %	44 %	68 %
Ta' okkorrenza	47 %	0 %	44 %	23 %
Ta' preċiżjoni	7 %	100 %	13 %	10 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %
Żbalji mhux kwantifikabbli				
Żbalji mhux kwantifikabbli li jista' jkollhom impatt finanzjarju	20 %	60 %	31 %	79 %
Żbalji mhux kwantifikabbli fejn l-impatt finanzjarju mhux possibbli li jiġi kkwantifikat	32 %	40 %	34 %	0 %
Żball mhux kwantifikabbli bl-ebda impatt finanzjarju	48 %	0 %	34 %	21 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

IL-PARTI 2: EVALWAZZJONI TAS-SISTEMI TA' SORVELJANZA U KONTROLL MAGĦŻULA

Sistema kkonċernata	Kontrolli ex-ante	Verifika esterna		Monitoraġġ					Verifika interna	Evalwazzjoni generali
		Kwalità	Kwantità/implementazzjoni tal-pjan tal-verifika	Missjonijiet ta' monitoraġġ		Kontrolli ex-post	Verifika			
				Kwalità	Kwantità		Segwitu għas-sejbiet tal-verifika individwali/Proċeduri ta' rkupru effettivi	Monitoraġġ ġenerali mis-servizzi ċentrali ta' verifiki kkummissjonati mid-Delegazzjonijiet		
Servizzi Ċentrali tal-EuropeAid										
Delegazzjonijiet				M/A	M/A	M/A		M/A		

Kodiċi:

	Effettiv
	Parzjalment effettivi
	Mhux effettiv
M/A	Ma japplikax; ma japplikax jew mhux evalwat

IS-SEGWITU GHALL-OSSERVAZZJONIJIET PRINCIPALI TAD-DIKJARAZZJONI TA' ASSIGURAZZJONI

	L-osservazzjoni tal-Qorti	L-analiżi tal-Qorti	Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti	Ir-risposta tal-Kummissjoni
1.	<p>L-istrategija ta' kontroll tal-EuropeAid ghandha tinkludi indikaturi principali li jsostnu l-livell ta' assigurazzjoni li ghandu jinghata mid-Direttur-Generali, il-kopertura ta' xi kontrolli, il-koordinazzjoni bejn kontrolli ex-ante u l-kontrolli ex-post, kif ukoll ir-rizorsi umani mehtiega.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(a))</p>	<p>Fl-2008 EuropeAid kompla jaghmel titjib sinifikanti fis-sistemi ta' sorveljanza u kontroll tiegħu. Beda juza t-termini ta' referenza godda għall-verifiki u implimenta sistema ta' informazzjoni tal-ġestjoni, il-Verifika CRIS, li ghandha ttejjeb il-kapaċità tal-EuropeAid biex jippjana u jissorvelja l-verifiki, u kif ukoll biex janalizza u jsegwi s-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-verifika. Ir-Rapport ta' Attività Annwali huwa strutturat ahjar, b'mod aktar ċar u aktar informattiv, b'mod partikolari minhabba l-użu ta' indikaturi kwantitattivi.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 54)</p> <p>EuropeAid waqqaf strategija tal-kontroll komprensiva u qiegħed isegwi l-isforzi tiegħu biex jassigura implimentazzjoni aktar effiċjenti u effettiva ta' xi kontrolli.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 55)</p>	<p>Hemm ambitu għal istruzzjonijiet aktar ċari dwar kif ir-riżultati tal-varji kontrolli jikkontribwixxu għall-assigurazzjoni tad-Direttur-Generali u biex jiġi żviluppat indikatur prinċipali biex jistma l-impatt finanzjarju tal-izbalji residwali wara li l-kontrolli ex-ante u ex-post kollha jkunu ġew implimentati.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 54)</p>	<p>Il-Kummissjoni tagħraf li bhala parti mill-isforzi kontinwi biex titjeb is-sistema ġenerali ta' kontroll intern, hemm bżonn ta' aktar hidma fejn tidhol l-arkitettura tas-sistemi ta' kontroll għal għajjnuna esterna u l-kontribuzzjoni ta' dawn għad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tad-Direttur Ġenerali. B'din l-intenzjoni, u frabta mal-hidma tal-Kummissjoni dwar ir-riskju tollerabbli, EuropeAid se tnedi aġġornament tal-istrategija tagħha ta' kontroll fl-2010.</p>
2.	<p>Ghandha titwettaq revizzjoni biex jiġi evalwat jekk is-servizzi ċentrali tal-EuropeAid u d-Delegazzjonijiet għandhomx il-livell u t-tip ta' rizorsi umani mehtiega biex jassiguraw il-kwalità tal-kontrolli.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(b))</p>	<p>Ir-rapport ta' attività annwali jirreferi għal limitazzjonijiet sinifikanti tal-persunal. Il-proporzjon għoli ta' persunal ta' terminu qasir fis-servizzi ċentrali tal-EuropeAid u l-bdil marbut mar-reklutaġġ jinghad li jirriżultaw ftelf ta' memorja tal-istituzzjoni, li għandu effetti dannużi fuq il-kontinwità u l-vizibbiltà tal-ġestjoni operattiva u fuq l-użu effiċjenti tar-rizorsi. Fid-Delegazzjonijiet, ir-rata ta' karigi battala hija pprezentata bhala gholja u għalhekk perikoluża u għandha tendenza li tiżdied.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali ghas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 30)</p> <p>F'sitwazzjoni fejn mhu se jkun hemm l-ebda zieda ta' postijiet fil-Kummissjoni sal-2013, EuropeAid qed tindirizza kwistjonijiet marbuta mal-persunal permezz ta' tliet elementi:</p>	<p>Ittiehdet azzjoni sodisfaċenti fil-kuntest tal-ambjent ta' tkabbir żero.</p>	

	L-osservazzjoni tal-Qorti	L-analiżi tal-Qorti	Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti	Ir-risposta tal-Kummissjoni
		<p>Evalwazzjoni dettaljata ta' dak li hemm bżonn abbażi ta' evalwazzjonijiet tal-ammont ta' xogħol li jsiru kull sena sew għas-sezzjoni ta' Operazzjoni u kif ukoll dik tal-Finanzi, Kuntratti u Verifika fid-Delegazzjonijiet. L-għażla u l-ingaġġ ta' persunal bi kwalifiki u ħiliet li huma meħtieġa biex jilqghu għall-htigijiet; il-bordijiet ta' għażla huma magħmula mis-servizzi kollha rilevanti ġeografici u tematiċi; programm estensiv ta' tahrig li jirrispondi għall-htigijiet preżenti ta' ġestjoni ta' għajjnuna esterna fid-Delegazzjoni u fil-kwartieri ġenerali.</p> <p>(Ir-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 31 tar-Rapport Annwali dwar is-sena finanzjarja 2008).</p>		
3.	<p>Il-ġestjoni tal-organizzazzjonijiet implimentattivi għandha tkun sostnuta aħjar. Din għandha tinvolvi preżenza akbar ta' persunal tad-Delegazzjoni fil-qasam, sistemi tal-kontabilità ta' sostenn u tahrig speċjalment għal proġetti implimentati minn estimi tal-programm;</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(c))</p>	<p>B'mod ġenerali, id-Delegazzjonijiet kienu konxji minn dawn in-nuqqasijiet u l-affidabbiltà li kienu poġġew fuq dawn il-kontrolli kienet limitata. Huma kienu hađu wkoll miżuri xierqa biex jindirizzaw in-nuqqasijiet identifikati, b'mod partikolari billi htieġu verifiki mandatorji u verifikazzjonijiet tan-nefqa qabel l-għeluq finanzjarju tal-proġetti, billi kkummissjonaw verifiki tekniċi ta' kuntratti ta' xogħol għaddejjin u billi taw assistenza teknika biex tissahħah il-kapaċità tas-servizzi tan-NAO. Barra dan, fl-2008 l-EuropeAid beda xogħol immirat biex jipproduċi għodod aħjar ta' gwida u komunikazzjoni biex jindirizzaw nuqqasijiet rikorrenti identifikati fil-livell tal-benefiċjarji finali u tal-organizzazzjonijiet implimentattivi.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 35)</p>	<p>Ittiehdet azzjoni sodisfaċenti.</p>	
4.	<p>Il-kontrolli mwettqa mid-Delegazzjonijiet qabel ma jiġu awtorizzati l-pagamenti għandhom janalizzaw aktar bir-reqqa t-talbiet għall-pagamenti u jiffukaw aktar fuq ir-realtà, l-eligibbiltà u l-preċiżjoni tan-nefqa. Il-kwalità tax-xogħol imwettaq mis-sorveljaturi u l-awdituri għandha tiġi ssorveljata aħjar.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(d))</p>	<p>Il-Qorti evalwat li l-kontrolli ex-ante huma parzjalment effettivi biex isibu u jikkoreġu l-iżbalji, b'mod partikolari fir-rigward tal-kalkolu tal-ammonti ddikjarati, id-disponibbiltà tad-dokumenti ta' sostenn meħtieġa u l-konformità mar-regoli tal-akkwist. Kif indikat fil-paragrafu 25, l-iżbalji li nstabu fl-Angola huma minhabba ċirkustanzi eċċezzjonali u ma jpoġġux f'diskussjoni s-sistema ta' kontrolli ex-ante tad-Delegazzjoni.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 33)</p>	<p>Il-kontrolli ex-ante għandhom jittejjbu billi jsir fok akbar fuq ir-riskji prinċipali</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 55(a))</p>	<p>Kontrolli ex-ante ta' kull tranżazzjoni, waħda waħda, qabel ma tkun awtorizzata huwa l-mekkaniżmu ta' assikurazzjoni primarju biex kollox jimxi skont ir-regoli. Kontrolli ex-ante huma importanti peress li dawn iwarribu l-iżbalji u jevitaw il-ħtieġa ta' azzjoni korrettiva ex-post. Il-livell ta' riskju jittiehed f'kunsiderazzjoni fil-kontrolli li jsiru.</p> <p>Il-Kummissjoni ddefiniet termini ta' referenza speċifiċi għall-verifika teknika tal-infrastruttura, li ilhom disponibbli għad-Delegazzjonijiet mill-2009.</p> <p>Barra minn dan, is-servizzi ċentrali ta' EuropeAid qed jagħmlu analiżi ta' kwalità tar-rapporti ta' verifika.</p>

	L-osservazzjoni tal-Qorti	L-analiżi tal-Qorti	Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti	Ir-risposta tal-Kummissjoni
5.	<p>L-implimentazzjoni tal-Verifika CRIS għandha tippermetti sorveljanza tal-koperatura tal-verifika u r-riżultati tal-verifika. Informazzjoni kwalitattiva fir-rigward tar-rakkomandazzjonijiet magħmula u t-titjib li għandu jidhrol fis-seħh biex jindirizza s-sejbiet hija importanti ħafna biex tassigura li l-objettivi aħħarja tal-ikkommissjonar tal-verifika jintlaħqu.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(e))</p>	<p>Għalkemm ma kinux kompletament operattivi fl-2008, peress li dik kienet l-ewwel sena ta' implimentazzjoni, l-użu tat-termini ta' referenza godda standardizzati għal madwar żewġ terzi tal-verifiki mnedija u l-introduzzjoni ta' sistema ta' informazzjoni tal-ġestjoni (Verifika CRIS) huma passi importanti 'l quddiem biex jiżguraw rappurtar aktar konsistenti minn awdituri u monitoraġġ xieraq ta' attivitajiet tal-verifika u analiżi tar-riżultati tal-verifika.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 36)</p>	<p>Il-funzjonalitajiet tal-Verifika CRIS għandhom ikunu żviluppati biex jippermettu sorveljanza aktar effiċjenti u effettiva tal-attivitajiet tal-verifika kif ukoll analiżi u segwitu tas-sejbiet tal-verifika u r-rakkomandazzjonijiet.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 55(d))</p>	<p><i>Il-Verifika CRIS qed tittejjeb fuq bażi regolari u qed jithaddmu funzjonalitajiet godda (rabta ta' kuntratt ta' verifika CRIS ma' numru ta' verifika CRIS) mill-2009. Titjib ieħor huwa pplanat għax-xhur li ġejjin, bħal reġistrazzjoni aktar preċiża tar-riżultati tal-verifiki, u tal-infiq ineliġibbli.</i></p>
6.	<p>Il-kontrolli ex-post tat-tranzazzjonijiet għandhom jinkludu eżami aħjar ta' dokumentazzjoni ta' sostenn biex jassiguraw li t-tranzazzjonijiet mhumiex milquta minn żbalji ta' eliġibbiltà jew ta' okkorrenza u kif ukoll biex jivverifikaw jekk il-kontrolli mwettqa qabel ġie awtorizzat il-pagament kinux xierqa.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali 2007, il-paragrafu 55(f))</p>	<p>Is-sistema ta' kontroll ex-post tat-tranzazzjonijiet ta' EuropeAid tipprovdi mekkanizmu effettiv għall-identifikazzjoni ta' żbalji ta' konformità li jolqtu t-tranzazzjonijiet iżda hija inqas effettiva biex tidentifika żbalji li għandhom impatt fuq l-ammont tal-pagament. Il-Qorti nnutat li, fir-rigward tal-operazzjonijiet tal-FEL, id-Direttorat responsabbli għall-pajjiżi AKP kien estenda l-ambitu ta' dawn il-kontrolli matul l-2008: huwa wettaq kontrolli sistematiċi fuq kampjun ta' dokumenti li jsostnu n-nefqa ddikjarata u fuq il-preċiżjoni tal-kalkoli dwar ir-reviżjonijiet tal-prezz. Barra dan, huwa introduċa segwitu ta' nofs is-sena tal-azzjonijiet meħuda mid-Delegazzjonijiet b'reazzjoni għas-sejbiet ta' dawn il-kontrolli. Dan it-tip ta' approċċ aktarx itejjeb ir-rilevanza u l-effettività tal-kontrolli ex-post tat-tranzazzjonijiet kemm f'dak li għandu x'jaqsam mal-eżami tal-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet u kif ukoll f'dak li għandu x'jaqsam mal-evalwazzjoni tal-kwalità tal-kontrolli ex-ante imwettqa mill-uffiċjali li jawtorizzaw.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 43)</p>	<p>Fid-dawl tar-riżultati tal-approċċ adottat mid-Direttorat responsabbli għall-pajjiżi AKP, il-EuropeAid għandu jwettaq reviżjoni tas-sistema ta' kontroll ex-post bil-hsieb li jiġi evalwat il-bżonn u l-vijabbiltà ta' estensjoni fl-ambitu ta' tali kontrolli.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 55(f))</p>	<p><i>Fejn jidhlu kontrolli transazzjonali ex post, EuropeAid bħalissa qed tevalwa jekk il-kontrolli li saru mid-Direttorat responsabbli mill-pajjiżi tal-AKP jistgħux jiġu estiżi għal reġjuni oħra. Madankollu, dan se jkun soġġett għal allokkazzjonijiet ta' prijorità u għal restrizzjonijiet ta' riżorsi.</i></p>

	L-osservazzjoni tal-Qorti	L-analiżi tal-Qorti	Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti	Ir-risposta tal-Kummissjoni
7.	<p>Il-metodologija standardizzata biex tissorvelja l-missjonijiet għandha tiġi finalizzata u l-għadd ta' tali missjonijiet għandu jiġdied. Il-metodologija l-għdida għandha żżomm il-fok fuq l-eżami tat-twaqqif u l-operat tas-sistemi ta' sorveljanza u kontroll.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 55(g))</p>	<p>Fl-2008 s-servizzi ċentrali tal-EuropeAid wettqu tmien missjonijiet ta' monitoraġġ. Dawn il-missjonijiet kienu mfassla tajjeb u identifikaw rakkomandazzjonijiet rilevanti biex itejbu l-kontroll intern fid-Delegazzjonijiet eżaminati.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 42)</p>	<p>Ittiehdet azzjoni sodisfaċenti.</p>	
8.	<p>L-osservanza tal-Ftehim ta' Cotonou għandha titqabbel mar-rekwiziti bażiċi, bħad-disponibbiltà ta' kontijiet ippubblikati u vverifikati fil-hin, u għandhom ikunu sodisfati qabel ma jingħata l-appoġġ għall-baġit.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(a))</p> <p>EuropeAid għandu jassigura, qabel il-bidu ta' programm ta' appoġġ għall-baġit, li hemm evalwazzjoni ċara u kompleta tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u li l-pajjiż destinatari għandu programm ta' riforma kredibbli u rilevanti biex jindirizza n-nuqqasijiet kollha sinifikanti skont skeda ta' żmien prevedibbli;</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(d))</p>	<p>Fir-Rapport Annwali tagħha dwar il-FEI għas-sena finanzjarja 2006 u 2007, il-Qorti rakkomandat li l-osservanza tal-Ftehim ta' Cotonou għandha tiġi pparagunata mar-rekwiziti ta' bażi. Il-Kummissjoni ma aċċettatx din ir-rakkomandazzjoni għax ikkunsidrat li mhux xieraq li jiġu ffixati standards minimi komuni biex jiġu applikati b'mod uniformi fil-pajjiżi kollha. Bħalma tenna l-Parlament Ewropew fir-rapport tiegħu dwar il-kwittanza għas-sena finanzjarja 2007, dan l-approċċ jagħti lill-Kummissjoni grad għoli ta' diskrezzjoni li għandu jiġi bbalanċjat bi grad ugwalment għoli ta' trasparenza. Kif intqal mill-Qorti fir-Rapport Speċjali tagħha Nru 2/2005 dwar l-appoġġ għall-baġit mill-FEI għall-pajjiżi AKP, dan jeħtieġ li l-evalwazzjoni tal-konformità mar-rekwiziti tal-Ftehim ta' Cotonou tiġi pprezentata b'mod strutturat u formalizzat.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 45)</p>	<p>EuropeAid għandu jsegwi l-isforzi tiegħu biex isostni d-deċiżjonijiet tiegħu dwar l-eliġibbiltà tal-appoġġ għall-baġit billi juri b'mod strutturat u formali li l-pajjiż li jircievi għandu programm ta' riforma rilevanti biex jindirizza n-nuqqasijiet kollha sinifikanti fuq skeda ta' żmien prevedibbli u li jkun hemm impenn min-naha tal-pajjiż biex jimplimentah.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 56(a))</p>	<p><i>Il-Kummissjoni taqbel u qed tkompli tirrevedi l-linji ta' gwida tagħha biex tindirizza dan il-punt. Hu mistenni li dan ikun lest sa tmiem l-2009.</i></p>
9.	<p>L-indikaturi tal-prestazzjoni użati għandhom jippermettu li tohroġ evidenza ċara tal-progress fil-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi fejn dan ikun xieraq. Dan ikun jista' jinkiseb bit-tishih ta' indikaturi li jkeġlu l-progress tar-riżultati fuq firxa ta' żmien, flimkien ma' indikaturi tal-process fuq il-prestazzjoni ta' avvenimenti ta' darba.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(b))</p>	<p>Il-Qorti se ssegwi dawn l-osservazzjonijiet fil-verifiki mhux tad-DAS tagħha</p>		

	L-osservazzjoni tal-Qorti	L-analiżi tal-Qorti	Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti	Ir-risposta tal-Kummissjoni
10.	<p>Sabiex tippreżenta l-konkluzjonijiet tagħha fir-rigward tal-progress fil-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi b'mod strutturat, il-Kummissjoni għandha tassigura illi d-data użata bħala bażi għad-deċiżjonijiet tal-infiq tkun affidabbli u għandha sserrah aktar fuq il-kejl ta' avvenimenti li jkunu diġà sehhew milli fuq previzjonijiet ta' avvenimenti fil-ġejjieni.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(c))</p>	<p>Il-Qorti se ssegwi dawn l-osservazzjonijiet fil-verifiki mhux tad-DAS tagħha</p>		
11.	<p>Il-kwalità tal-Ftehimiet ta' Finanzjament għandha tittejjeb billi jiġu inklużi kundizzjonijiet ġenerali fil-każijiet kollha, stipulazzjonijiet mhux ambigwi u rekwiżiti ċari għall-progress tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(e))</p>	<p>Kif intqal fir-Rapport Annwali tal-Qorti dwar il-FEI għas-sena finanzjarja 2007, il-ftehimiet ta' finanzjament ta' programmi ta' sostenn tal-baġit taht id-disa' FEI ta' sikwit huma inkompleti u mhux ċari, u għalhekk ma jipprovdux qafas ċar biżżejjed biex titwettaq evalwazzjoni strutturata u formalizzata bħal din. Fl-2008 l-Qorti nnutat titjib sinifikanti fil-ftehimiet finanzjarji tal-programm tal-appoġġ għall-baġit iffinanzjati taht l-ghaxar FEI. F'xi każijiet hemm lok għal aktar titjib fl-identifikazzjoni kemm ta' miżuri ta' prijorità ta' ġestjoni finanzjarja pubblika li għandhom jiġu implimentati mill-pajjiż li jirċievi u kif ukoll ta' sorsi ta' informazzjoni biex jiċċekkjaw il-konformità mal-kundizzjonijiet miftehma.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 46)</p>	<p>Il-EuropeAid għandu jiżgura li l-ftehimiet ta' finanzjament kollha futuri jagħtu bażi komprensiva u ċara għall-evalwazzjoni tal-konformità mal-kundizzjonijiet ta' pagament.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008, il-paragrafu 56(b))</p>	<p>Il-Kummissjoni tilqa' tajjeb l-għarfien mill-Qorti li l-isforzi li qed tagħmel bhalissa biex titjib iċ-ċarezza u l-istruttura ta' evalwazzjonijiet ta' eliġibbiltà qed jagħtu riżultati. L-attenzjoni tagħna hija fuq it-tkomplija tal-proċess ta' titjib bil-għan li jiġi eliminat kull każ ta' ambigwiżità fl-evalwazzjonijiet tagħna. Dan għandu jinkiseb permezz ta' aktar irfinar fil-linji ta' gwida għas-sostenn għall-baġit, bit-taħriġ u bil-promozzjoni tal-għarfien tal-importanza li l-eliġibbiltà tiġi ppruvata b'mod strutturat u formali.</p>
12.	<p>Għandha tiġi żviluppata politika tar-riżorsi umani abbażi ta' analizi tal-hila u t-tagħrif meħtieġa fir-rigward tal-ġestjoni tal-appoġġ għall-baġit b'konsiderazzjoni għaž-żieda fl-importanza tiegħu.</p> <p>(Ir-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2007, il-paragrafu 56(f))</p>	<p>Il-kandidati għal postijiet marbuta mas-sostenn għall-baġit jiġu eżaminati u magħzula abbażi ta' għarfien u ħiliet ippruvati fejn jidhol is-sostenn għall-baġit. It-taħriġ dwar is-sostenn għall-baġit li ngħata f'dan il-qasam żdied minn 7 korsijiet disponibbli fl-2006 għal 14 fl-2007 u 24 fl-2008. Dan b'żieda ma' taħriġ fil-kwartieri ġenerali, fejn il-partecipazzjoni medja mid-Delegazzjonijiet hi ta' 40 %. Jiġu wkoll organizzati seminars reġjonali kull sena għal dawk direttament involuti fis-sostenn għall-baġit.</p> <p>(Ir-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 31 tar-Rapport Annwali għas-sena finanzjarja 2008).</p>	<p>Ittiehdet azzjoni sodisfacenti.</p>	